

WZPS-3.431.7.2.2023.MK

**PROTOKÓŁ KONTROLI KOMPLEKSOWEJ
przeprowadzonej w dniach 19-23 czerwca 2023 r.
w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Szczecinie**

Jednostka kontrolowana: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
w Szczecinie
Adres jednostki: ul. Sikorskiego 3, 70-323 Szczecin
Podmiot prowadzący: Prezydent Miasta Szczecin

Kontrolę przeprowadzili:

- Marta Karbowskiak – inspektor wojewódzki Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie Delegatura w Koszalinie
- Małgorzata Lewińska – główny specjalista Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie Delegatura w Koszalinie,
- Anna Karska - inspektor wojewódzki Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie,
- Monika Wilczyńska - inspektor wojewódzki Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie,

na podstawie upoważnienia Wojewody Zachodniopomorskiego Nr 78/2023 z dnia 7 czerwca 2023 r.

W dniu 5 czerwca 2023 r. kontrolujący złożyli oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie ich od udziału w kontroli.

(Akta kontroli str. 1-2; 16-19)

Kontrolą objęto zagadnienia dotyczące sposobu realizacji zadań określonych w ustawie o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.) realizowanych przez gminę w okresie od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia zakończenia kontroli.

Kontrolą objęto następujące zagadnienia:

- struktura organizacyjna ośrodka pomocy społecznej,
- stan zatrudnienia i kwalifikacji osób zatrudnionych,
- ogólne założenia polityki społecznej gminy,
- tryb przyznawania świadczeń z pomocy społecznej (świadczenia pieniężne), w tym: prawidłowość kwalifikowania do poszczególnych rodzajów świadczeń, sposób

WZPS-3.431.7.2.2023.MK

- przygotowania dokumentacji stanowiącej podstawę do przyznania świadczeń, terminowość wydawania decyzji administracyjnych i wypłacania świadczeń,
- sposób organizowania pomocy (świadczenia niepieniężne),
- ocena sposobu świadczenia pracy socjalnej na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym,
- ocena realizacji zadania prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach chronionych.

Struktura organizacyjna ośrodka pomocy społecznej

Dyrektorem Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Szczecinie była do dnia 31 grudnia 2022 r. Pani Marta Giezek. Z dniem 1 stycznia 2023 r. pełnienie obowiązków Dyrektora jednostki powierzono Panu Marcinowi Kowalskiemu.

Nadzór nad kontrolowaną jednostką sprawuje Prezydent Miasta Szczecin.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie przedstawionej dokumentacji ogólnej oraz akt indywidualnych świadczeniobiorców, a także informacji przygotowanych przez Dyrektora Ośrodka, audytora wewnętrznego Ośrodka oraz Dyrektora Wydziału Spraw Społecznych Urzędu Miasta w Szczecinie.

Jednostkę powołano z dniem 1 kwietnia 1990 r. na mocy Uchwały Nr XIV/101/90 Miejskiej Rady Narodowej w Szczecinie z dnia 29 marca 1990 r.

Statut Ośrodka przyjęto Uchwałą Nr IV/22/15 Rady Miasta Szczecin z dnia 13 stycznia 2015 r. w sprawie zmiany Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Szczecinie.

Ostatnią zmianę do Regulaminu Organizacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie wprowadzono Zarządzeniem Nr 43/2022 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Szczecinie z dnia 8 września 2022 r. w sprawie zmiany Zarządzenia Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Szczecinie w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Szczecinie.

Nie wniesiono zastrzeżeń do zapisów zawartych w Statucie i Regulaminie Ośrodka.

Ośrodek posiada własną instrukcję kancelaryjną wprowadzoną Zarządzeniem Nr 3/2017 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Szczecinie z dnia 11 stycznia 2017 r. Zarządzeniem Nr 8/2021 z dnia 19 lutego 2021 r. Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Szczecinie ujednociono jednolity rzeczowy wykaz akt w jednostce.

(Akta kontroli str. 25-36)

W okresie objętym kontrolą Dyrektor, zastępcy Dyrektora, Kierownicy poszczególnych Działów, Rejonów i Sekcji posiadali upoważnienia Prezydenta Miasta Szczecin do prowadzenia spraw i wydawania decyzji administracyjnych z zakresu pomocy społecznej.

(Akta kontroli str. 37-41)

Stan zatrudnienia i kwalifikacje osób zatrudnionych, wykaz szkoleń

W Ośrodku zatrudnionych jest 459 pracowników, w tym (w dniach kontroli) 187 pracowników socjalnych.

Miasto Szczecin liczy (wg. informacji z ewidencji ludności Urzędu Miasta Szczecin - stan na dzień 31 maja 2023 r.) 353 593 mieszkańców zameldowanych terenie Miasta Szczecin.

(Akta kontroli str. 99-100)

Ośrodek w dniach kontroli spełniał warunek art. 110 ust. 11 oraz ust. 12 ustawy o pomocy społecznej w kwestii dotyczącej zatrudnienia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony na 2 tys. mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.

(Akta kontroli str. 62-75)

Wymagania kwalifikacyjne pracowników socjalnych oraz osób kierujących jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej określa art. 116 ust. 1, art. 122 oraz art. 156 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Z przedstawionych dokumentów wynika, że Dyrektor oraz pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Szczecinie posiadają odpowiednie, wymagane przepisami cyt. ustawy kwalifikacje.

W kontrolowanym okresie pracownicy socjalni MOPR podnosili swoje kwalifikacje poprzez uczestnictwo w szkoleniach, konferencjach, webinarium, m.in.: „Depresja u dzieci-choroba XXI wieku”, „Uzależnienia behawioralne fonoholizm, sieciholizm i inne wśród dzieci i młodzieży w dobie pandemii”, „Uzależnienia chemiczne”, „Budowanie profesjonalnego kontaktu z osobą z zaburzeniami psychicznymi i jej rodziną – zasady bezpiecznego kontaktu”, „Czym jest work life balance - warsztat technik relaksacyjnych”, „Jak budować odporność emocjonalną w pracy z rodziną wielopokoleniową”, „Młode Głowy – otwarcie o zdrowiu psychicznym”, „Przeciwdziałanie agresji dzieci i młodzieży”, „112 na ratunek 998 – seminarium z zakresu pierwszej pomocy”, „Asertywność”, „Indywidualny program integracji – wzmacnianie kompetencji pracowników służb społecznych w zakresie pracy z cudzoziemcami”, „Integracja dla bezpieczeństwa – współpraca międzynarodowa”, „Kierowanie do domu pomocy społecznej – Tryb postępowania o właściwość organów w sprawach o udzielenie świadczenia w formie pobytu w DPS”, „Komunikacja w zespole”, „Kontrakt socjalny – problem czy narzędzie?”, „Metody i techniki pracy socjalnej – jak prowadzić rozmowę z trudnymi osobami?”, „Motywacja czyli jak zdobywać energię do działania”, „Negocjacje dla pracowników służb społecznych”, „Odpłatność za pobyt w Domu Pomocy Społecznej – zasady ustalania odpłatności osób zobowiązanych do ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca w DPS”, „Opiekun tymczasowy – wyzwania dla PCPR i OPS”, „Podział zadań asystenta rodziny i pracownika socjalnego w pracy z rodziną z dziećmi i na jej rzecz - współpraca multiprofesjonalna”, „Pomoc dziecku zagrożonemu FAS/FASD i jego rodzinie”, „Profesjonalizacja w zawodzie”, „Rozpoznawanie

sytuacji konfliktowych, przekształcanie konfliktu we współpracę”, „Specustawa”, „Szkolenie z zakresu psychoprofilaktyki i psychoedukacji w obliczu sytuacji naruszających zasoby odporności psychicznej”, „Szkolenie dotyczące realizacji/prowadzenia projektów z zakresu interwencyjnej i kompleksowej pomocy dla uchodźców”, „Metody pracy z rodzicem o niskim potencjale intelektualnym, upośledzeniem niezdiagnozowanym”, „Budowanie zaangażowania pracowników na rzecz poradnictwa w instytucjach wsparcia rodziny”, „Kontrakt socjalny”, „Praca z rodziną z problemami readaptacji do tradycyjnych form realizacji obowiązków szkolnych i pracowniczych po okresie zdalnego nauczania”.

Ponadto dwóch pracowników socjalnych skorzystało z superwizji. Superwizję przeprowadziło Towarzystwo Przyjaciół Dzieci – Zachodniopomorski Oddział Regionalny w Szczecinie, w obszarze:

- zwiększenia skuteczności pracy osób superwizowanych z klientami,
- zwiększenia zadowolenia z wykonywanej pracy,
- wzmocnienia kompetencji zawodowych,
- udzielania wsparcia osobom superwizowanym, sprzyjanie ich rozwojowi zawodowemu oraz zapobieganie wypaleniu zawodowemu,
- zdobywanie umiejętności pozwalających na prawidłowe identyfikowanie trudności w pracy, ich źródło oraz sposoby rozwiązywania,
- wzmocniania umiejętności komunikowania się osób superwizowanych z podopiecznymi, współpracownikami, instytucjami oraz otoczeniem, w którym wykonują pracę,
- podnoszenia skuteczności pracy osób superwizowanych,
- korzystania z poradnictwa prowadzonego przez superwizora.

(Akta kontroli str. 57-59)

W toku prowadzonych czynności kontrolnych ustalono, że wynagrodzenie zasadnicze pracowników socjalnych w dniu kontroli było wyższe od wynagrodzenia minimalnego. Zgodnie z art. 121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej pracownikowi socjalnemu zatrudnionemu w pełnym wymiarze czasu pracy w samorządowych jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, do którego podstawowych obowiązków należy świadczenie pracy socjalnej w środowisku, w tym przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych poza siedzibą jednostki, przysługuje wypłacany co miesiąc dodatek do wynagrodzenia w wysokości 400zł. W MOPR Szczecin dodatek ten stanowi oddzielną składową i jest wypłacany łącznie z wynagrodzeniem ok. 25 dnia każdego miesiąca.

(Akta kontroli str. 56-57)

Funkcjonowanie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Szczecinie

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie działa w obrębie granic administracyjnych Gminy Miasta Szczecin. Nadzór nad działalnością Ośrodka sprawuje Prezydent Miasta Szczecin za pośrednictwem właściwego Zastępcy Prezydenta Miasta oraz właściwej jednostki organizacyjnej Urzędu Miasta Szczecin. Pracą Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Szczecinie kieruje Dyrektor, przy pomocy zastępców i kierowników poszczególnych komórek organizacyjnych.

Główna siedziba Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Szczecinie mieści się przy ul. Sikorskiego 3. Ze względu na szeroki obszar działania MOPR swoje siedziby na terenie miasta mają poszczególne Działy i Rejony.

Ośrodek na bieżąco podejmuje działania w zakresie wdrażania odpowiednich rozwiązań technicznych i konstrukcyjnych aby warunki użytkowania umożliwiały swobodę poruszania się osobom z niepełnosprawnościami. Biura Obsługi Interesantów usytuowane są na parterze użytkowanych budynków. Dostęp do BOI jest pozbawiony schodów, z holem umożliwiającym osobie starszej lub poruszającej się na wózku inwalidzkim samodzielne poruszanie.

(Akta kontroli str.48,53)

Do zadań Rejonowych Ośrodków Pomocy i Działu Pomocy Osobom Bezdomnym w szczególności należy wspieranie osób i rodzin wymagających pomocy w osiągnięciu pełnej aktywności społecznej oraz umożliwienie im przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych.

Do zadań Sekcji ds. Pomocy Środowiskowej należy udzielanie pomocy w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych.

Do zadań Sekcji ds. Placówek dla Osób Bezdomnych należy zapewnienie tymczasowego schronienia osobie bezdomnej lub rodzinie oraz udzielanie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych osobom bezdomnym i rodzinom przebywającym w specjalistycznych placówkach.

Do zadań Zespołu ds. Noclegowni, Ogrzewalni i innych Placówek Tymczasowego pobytu należy m.in.: prowadzenie postępowań administracyjnych we wskazanych sprawach (np. wydawanie decyzji administracyjnych), prowadzenie pracy socjalnej, opracowywanie Indywidualnego Programu Wychodzenia z Bezdomności oraz kontraktów socjalnych, współdziałanie w procesie resocjalizacji osób opuszczających zakłady karne, realizacja zadań z zakresu reintegracji społecznej, ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, współpraca ze środowiskiem lokalnym, sądami, Policją, Strażą Miejską, podmiotami leczniczymi, kościołami i związkami wyznaniowymi, itp.

Do zadań Zespołu ds. Schronisk i Schronisk z Usługami Opiekuńczymi w szczególności należy prowadzenie postępowań administracyjnych oraz przygotowywanie decyzji administracyjnych dotyczących udzielenia pomocy w formie schronienia, współpraca i współdziałanie ze specjalistami w celu przeciwdziałania i ograniczania bezdomności osób

i rodzin, łagodzenie skutków ubóstwa, aktywizowanie osób bezdomnych do podjęcia zatrudnienia i przeciwdziałania uzależnieniom.

Do zadań Działu Instytucji Pomocy Społecznej należy przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych oraz kompletowanie niezbędnej dokumentacji w celu wydania decyzji administracyjnych o przyznaniu bądź odmowie świadczeń z pomocy społecznej, koordynacja działań domów pomocy społecznej, analiza stopnia wykorzystania miejsc w DPS, współpraca z domami pomocy społecznej, ośrodkami wsparcia i mieszkaniami chronionymi w zakresie organizowania usług o określonym standardzie i ich zapewnienia, współpraca z organizacjami, instytucjami i przedstawicielami Kościołów działających na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych.

(Akta kontroli str. 41-46)

Ośrodek wyposażony jest w odpowiedni sprzęt biurowy i komputerowy niezbędny do prawidłowej realizacji zadań. Warunki lokalowe oraz wyposażenie zapewniają sprawne funkcjonowanie jednostki.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Szczecinie - w szczególności - wykorzystywane są następujące systemy informatyczne:

1. **Pomost Std.** - jest systemem informatycznym przeznaczonym dla jednostek organizacyjnych pomocy społecznej i wspomagającym je w realizacji zadań gminy i powiatu, wynikających z ustawy o pomocy społecznej i towarzyszących jej aktów prawnych. System (jego dedykowane moduły) wspomaga również w realizacji zadań gminy i powiatu, wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
2. **Softhard** - Zintegrowany System Informatyczny Papyrus SQL integruje i usprawnia procesy biznesowe w jednostkach administracji publicznej. Moduły: Finansowo - Księgowy (FK), Kadry i Płace, Kasa i banki, Kontroling, Rejestry faktur, Środki Trwałe, Kasa Zapomogowo - Pożyczkowa, zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych,
3. **iPKO Biznes** - Serwis bankowości internetowej - realizacja operacji finansowych Ośrodka,
4. **Przekazy Pocztove** - usługi Poczty Polskiej - przesłanie środków pieniężnych pod dowolny adres w Polsce (poza Szczecinem),
5. **Płatnik** - Program Płatnik umożliwia płatnikom składek tworzenie, weryfikację i wysyłanie do ZUS dokumentów ubezpieczeniowych,
6. **ZSI-FK** - Microsoft Dynamics AX-UM Szczecin - Zintegrowany System Informatyczny Urzędu Miasta Szczecin (udostępniony MOPR),
7. **e-PFRON2** (obsługa PFRON) - System e-PFRON2 jest oprogramowaniem służącym do składania deklaracji i informacji przez teletransmisję danych w formie dokumentu elektronicznego przez pracodawców zobowiązanych do wpłat lub zwolnionych z wpłat na PFRON.

WZPS-3.431.7.2.2023.MK

8. **SL2014** - Centralny System Teleinformatyczny jest systemem wspierającym realizację programów operacyjnych realizowanych w ramach Funduszy Europejskich 2014-2020,
9. **SEPI** – Samorządowa Elektroniczna Platforma Informacyjna - to kompleksowe rozwiązanie informatyczne umożliwiające podmiotom administracji publicznej bezpieczny i natychmiastowy dostęp do niezbędnych informacji, integrujący: Urzędy Pracy, Ośrodki Pomocy Społecznej, Świadczenia Rodzinne, Urzędy Miasta i wiele innych jednostek samorządowych,
10. **ePUAP** - Elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej – ogólnopolska platforma teleinformatyczna służąca do komunikacji obywateli z jednostkami administracji publicznej w ujednolicony, standardowy sposób,
11. **SOW** - System Obsługi Wsparcia finansowanego ze środków PFRON aplikacja webowa,
12. **Źródło** - aplikacja do obsługi *Systemu Rejestrów Państwowych*,
13. **WITKAC** – to narzędzie ułatwiające współpracę urzędów z organizacjami pozarządowymi.

W jednostce zatrudnionych jest czterech pracowników na stanowisku informatyka, zajmujących się obsługą informatyczną Ośrodka.

(Akta kontroli str. 49-50)

Świadczenia pieniężne realizowane są poprzez wypłaty gotówkowe, przelewy bankowe, karty przedpłacone, wypłaty masowe (okienka bankowe) oraz poprzez przekazy pocztowe.

(Akta kontroli str. 49)

Pracownicy socjalni do środowisk podopiecznych docierają poprzez wykorzystanie transportu publicznego, tj. komunikacji miejskiej, samochodami prywatnymi lub jednośladami (rowerami).

Na podstawie Regulaminu Wynagradzania Pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczecinie na wniosek pracownika, pracodawca może przyznać paliwo na używanie do celów służbowych samochodu osobowego nie będącego własnością pracodawcy na kwotę stanowiącą równowartość biletu imiennego sieciowego na wszystkie linie z wyjątkiem turystycznych. W związku z powyższym, Dyrektor MOPR zawiera umowy z pracownikami socjalnymi na tankowanie benzyny bezołowiowej, oleju napędowego oraz gazu LPG na wyznaczonych stacjach paliwowych. Na podstawie zawartej umowy pracownik otrzymuje kartę do bezgotówkowego tankowania.

(Akta kontroli str. 290-292)

Ogólne założenia polityki społecznej gminy

Rada Miasta Szczecin podjęła następujące uchwały:

- Nr XXXVIII/1042/22 z dnia 22 marca 2022 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Miasto Szczecin do roku 2027,
- Nr II/64/18 z dnia 18 grudnia 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania w Szczecinie na lata 2019-2023,
- Nr XLVI/1278/23 z dnia 24 stycznia 2023 r. zmieniającą uchwałę w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania w Szczecinie na lata 2019-2023,
- Nr II/66/18 z dnia 18 grudnia 2018 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie zasad zwrotu wydatków na świadczenia z pomocy społecznej będące w zakresie zadań własnych,
- Nr LIV/1016/06 z dnia 10 kwietnia 2006 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze,
- Nr XI/214/15 z dnia 8 września 2015r., zmieniająca uchwałę Rady Miasta Szczecin w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze,
- Nr XVI/545/20 z dnia 9 kwietnia 2020 r. zmieniająca uchwałę Rady Miasta Szczecin w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze,
- Nr XLVI/1280/23 z dnia 24 stycznia 2023 r. w sprawie zasad zwrotu wydatków na świadczenia z pomocy społecznej będące w zakresie zadań własnych,
- Nr II/65/18 z dnia 18 grudnia 2018 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim programem dożywiania w Szczecinie na lata 2019-2023,
- Nr XLVI/1279/23 z dnia 24 stycznia 2023 r. zmieniająca uchwałę Rady Miasta Szczecin w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim programem dożywiania w Szczecinie na lata 2019-2023,
- Nr XVI/545/20 z dnia 9 kwietnia 2020 r. zmieniająca uchwałę Rady Miasta Szczecin w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze,
- Nr XLIII/1236/18 z dnia 5 lipca 2018 r. w sprawie ustalenia zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia – schronisku dla osób bezdomnych oraz schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

Sporządzanie oceny zasobów pomocy społecznej wraz z rekomendacjami

Zgodnie z art. 16a ust. 4 ustawy o pomocy społecznej organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego przedstawia co roku do dnia 30 kwietnia odpowiednio radzie gminy, powiatu, a do dnia 30 czerwca sejmikowi województwa właściwej jednostki samorządu terytorialnego ocenę, o której mowa w ust. 1 ustawy. Ocena wraz z rekomendacjami jest podstawą do planowania budżetu na rok następny.

MOPR w Szczecinie corocznie przygotowuje Ocenę zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalną sytuacji społecznej i demograficznej gminy. Ocenę zasobów pomocy społecznej za 2021 r. przekazano do Dyrektora Wydziału Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin w dniu 28 kwietnia 2022 r., do Przewodniczącej Rady Miasta Szczecin w dniu 29 kwietnia 2022 r. Natomiast za 2022 r. odpowiednio do Dyrektora Wydziału Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin oraz Przewodniczącej Rady Miasta Szczecin w dniu 28 kwietnia 2022 r.

(Akta kontroli str. 480-485)

Sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie

Obowiązek sporządzania sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego określa art. 17 ust. 1 pkt 17 ustawy o pomocy społecznej. Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 459 ze zm.) statystyka publiczna zapewnia rzetelne, obiektywne i systematyczne informowanie społeczeństwa, organów państwa i administracji publicznej oraz podmiotów gospodarki narodowej o sytuacji ekonomicznej, demograficznej, społecznej oraz środowiska naturalnego. Sprawozdanie roczne *MRiPS-03-R* oraz *sprawozdanie z realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu”* Ośrodek przekazał w wyznaczonym terminie.

Nie wniesiono uwag do sporządzania powyższych sprawozdań.

(Akta kontroli str. 592-624)

Dyrektor MOPR w Szczecinie, wypełniając obowiązek art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej, sporządza corocznie i przedstawia Radzie Miasta Szczecin sprawozdanie ze swej działalności oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

W dniu 11 sierpnia 2022 r. Dyrektor MOPR w Szczecinie przekazał sprawozdanie z działalności Ośrodka za rok 2021. Zgodnie z wyjaśnieniem złożonym przez Dyrektora jednostki sprawozdanie z działalności jednostki za 2022 rok w dniach przeprowadzania kontroli było w trakcie przygotowania.

(Akta kontroli str. 486-487)

Przyznawanie świadczeń oraz sposób organizowania pomocy społecznej

Na podstawie losowo wybranych akt szczegółowo zbadano dokumentację osób korzystających z podstawowych form świadczeń pod względem:

- prawidłowości kwalifikowania do poszczególnych rodzajów świadczeń,
- sposobu przygotowania dokumentacji stanowiącej podstawę do przyznania świadczeń,
- terminowości wydawania decyzji administracyjnych i wypłacania świadczeń.

1. Zasiłki stałe i składki na ubezpieczenie zdrowotne

Zgodnie z przedstawionymi podczas kontroli w *Sprawozdaniu MRiPS-03-R* danymi, pomocy w tej formie w 2022 r. udzielono 1865 osobom, w tym 1779 osobom samotnie gospodarującym. Na wypłatę zasiłków stałych wydatkowano w tym okresie środki w wysokości 11 829 980 zł.

Sprawdzono dokumentację dotyczącą zasiłków stałych, składek na ubezpieczenie zdrowotne przyznanych na podstawie następujących decyzji:

Decyzja Nr RO.PR.607127.6231-004118.2022.ŻG
Decyzja Nr RO.S.303154.6231-013699.2022.DB
Decyzja Nr RO.Z.000726.6231-005886.2022.KO
Decyzja Nr RO.Z.401686.6231-011250.2022.IF
Decyzja Nr RO.Z.402890.6231-0001624.2022.KaKr
Decyzja Nr RO.Z.621067.6231-008210.2022.KaKr
Decyzja Nr RO.P.100745.6231-011880.2022.BS
Decyzja Nr RO.P.601161.6231-003257.2022.BS
Decyzja Nr RO.P.106015.6231-036801.2022.KKw
Decyzja Nr RO.S.304836.6231-001328.2022.AnK
Decyzja Nr DB.600452.6231-008014.2022.AR
Decyzja Nr DB.604447.6231-002065.2022.IK

Osoby, którym przyznano świadczenie spełniają warunki art. 37 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej - niezbędne do przyznania zasiłku stałego i składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Zgromadzona w aktach indywidualnych spraw dokumentacja jest kompletna, przejrzysta. Wnioski oznaczone są datą wpływu, terminowo przeprowadzane są wywiady środowiskowe (zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej – nie rzadziej niż co 6 miesięcy), prawidłowo ustalana jest sytuacja rodzinna, zdrowotna i dochodowa. Poprawnie obliczano wysokość przyznanych zasiłków stałych. Akta spraw zawierają również dokumenty potwierdzające stan zdrowia oraz niepełnosprawność świadczeniobiorcy.

Decyzje administracyjne zawierają wszystkie niezbędne elementy zawarte w art. 107 – Kodeks postępowania administracyjnego.

Wszystkim decyzjom nadano rygor natychmiastowej wykonalności ze względu na wyjątkowo ważny interes strony bez faktycznego uzasadnienia do zastosowania trybu wynikającego z art. 108 Kpa.

WZPS-3.431.7.2.2023.MK

Nie wniesiono zastrzeżeń do zasadności przyznania pomocy ani zgromadzonej w toku postępowania dokumentacji.

2. Świadczenia przyznane w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”

W ramach ww. programu w 2022 r. ogółem z dożywiania skorzystały 3728 osoby z terenu funkcjonowania MOPR w Szczecinie. Łączny koszt programu to 4 580 049 zł (3 500 000 zł w ramach dotacji celowej, 1 080 049 zł w ramach środków własnych gminy).

W ramach programu świadczeniem w postaci posiłków dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych objęto 820 osób.

Organizacją posiłków na terenie Gminy Miasta Szczecin zajmują się następujące placówki:

L.p.	Nazwa placówki	Adres placówki
1	Bar „Kogel Mogel” Polski Komitet Pomocy Społecznej Zachodniopomorski Zarząd Wojewódzki	Al. Wyzwolenia 115, 71-432 Szczecin Ul. Jagiellońska 18/2, 70-362 Szczecin
2	Schronisko dla bezdomnych mężczyzn Centrum Socjalne Caritas Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej	ul. Strzałowska, Nehringa, Piaseczna w Szczecinie
3	Dariusz Śpiewak Klub Studencki „SZAFKA”, Pizzeria Zielony Melonik, PHU Sigma	ul. Władysława Sikorskiego 26, 70-323 Szczecin
4	Schronisko dla kobiet i mężczyzn Stowarzyszenie Feniks	ul. Zamknięta 5, 71-830 Szczecin
5	Katolicka Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II	ul. Skalista 24, 70-722 Szczecin
6	Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii nr 1 Szczecin	ul. Przylesie 17, 70-872 Szczecin
7	Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I st. (SP)	ul. Bolesława Śmiałego 42-43, 70-351 Szczecin
8	Przedszkole Publiczne nr 31	ul. Monte Cassino 17, 70-467 Szczecin
9	Przedszkole Publiczne nr 75	ul. Eugeniusza Romera 11, 71-246 Szczecin

WZPS-3.431.7.2.2023.MK

10	Przedszkole Publiczne nr 80 Pólnutka	ul. Władysława Łokietka 15/16, 70-254 Szczecin
11	Publiczna Szkoła Podstawowa Specjalna nr 25	ul. Letniskowa 1, 70-763 Szczecin
12	Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii	ul. Gdyńska 8, Stargard, (Stowarzyszenie „Jednak Można”)
13	Szkoła Podstawowa nr 1 Szczecin	al. Piastów 6, 70-311 Szczecin
14	Szkoła Podstawowa nr 10 Szczecin	ul. Kazimierza Królewicza 63, 71-550 Szczecin
15	Szkoła Podstawowa nr 11	ul. Emilii Plater 20, 71-632 Szczecin
16	Szkoła Podstawowa nr 12	ul. Floriana Szarego 12, 70-743 Szczecin
17	Szkoła Podstawowa nr 13	ul. Bałtycka 10, 70-880 Szczecin
18	Szkoła Podstawowa nr 14	ul. Strzałowska 27A, 71-730 Szczecin
19	Szkoła Podstawowa nr 18	ul. Komuny Paryskiej 20, 71-674 Szczecin
20	Szkoła podstawowa nr 20	ul. Dobrzyńska 1, 70-025 Szczecin
21	Szkoła Podstawowa nr 21 z Oddziałami Integracyjnymi	ul. Stanisława Ignacego Witkiewicza 40, 71-122 Szczecin
22	Szkoła Podstawowa nr 23	ul. Miernicza 10, 70-823 Szczecin
23	Szkoła Podstawowa nr 24	ul. Rymarska 22a, 70-702 Szczecin
24	Szkoła Podstawowa nr 28	ul. Piaseczna 40, 70-892 Szczecin
25	Szkoła Podstawowa nr 3 Szczecin	ul. Władysława Stanisława Reymonta 23, 71-276 Szczecin

WZPS-3.431.7.2.2023.MK

26	Szkoła Podstawowa nr 35	ul. Świętoborzyców 40, 71-665 Szczecin
27	Szkoła Podstawowa nr 37	ul. Lucjana Rydla 6, 70-783 Szczecin
28	Szkoła Podstawowa nr 39	ul. Kablowa 14, 70-895 Szczecin
29	Szkoła Podstawowa nr 41	ul. św. Cyryla i Metodego 44, 71-540 Szczecin
30	Szkoła Podstawowa nr 42	ul. Hoża 25, 71-699 Szczecin
31	Szkoła Podstawowa nr 44	ul. Karpacka 29, 71-872 Szczecin
32	Szkoła Podstawowa nr 45	ul. Tadeusza Zawadzkiego 75, 71-246 Szczecin
33	Szkoła Podstawowa nr 46	ul. Wacława Felczaka 13, 71-412 Szczecin
34	Szkoła Podstawowa nr 47	ul. Jagiellońska 59, 70-300 Szczecin
35	Szkoła Podstawowa nr 5	ul. Bł. Królowej Jadwigi 29, 70-301 Szczecin
36	Szkoła Podstawowa nr 53	ul. Budzysza Wosia 8/9, 71-273 Szczecin
37	Szkoła Podstawowa nr 54	ul. Gen. Ludomiła Rayskiego 9, 70-442 Szczecin
38	Szkoła Podstawowa nr 55	ul. Orawska, 1 70-131 Szczecin
39	Szkoła Podstawowa nr 56	ul. Jacka Malczewskiego 22, 70-117 Szczecin
40	Szkoła Podstawowa nr 59	ul. Dąbska 105, 70-789 Szczecin
41	Szkoła Podstawowa nr 61	ul. 3 Maja 4/7, 70-214 Szczecin
42	Szkoła Podstawowa nr 63	ul. Grodzka 23, 70-123 Szczecin

WZPS-3.431.7.2.2023.MK

43	Szkoła Podstawowa nr 65	ul. Młodzięży Polskiej 9, 70-774 Szczecin
44	Szkoła Podstawowa nr 68	ul. Zakole 1a, 71-454 Szczecin
45	Szkoła Podstawowa nr 69	ul. Jana Zamoyskiego, 71-444 Szczecin
46	Szkoła Podstawowa nr 7	ul. Żłotowska 86, 71-793 Szczecin
47	Szkoła Podstawowa nr 71	ul. Bośniacka 7, 70-842 Szczecin
48	Szkoła Podstawowa nr 74	ul. Seledynowa 50, 70-781 Szczecin
49	Szkoła Podstawowa nr 8	ul. Brodnicka 10, 71-044 Szczecin
50	Szkoła Podstawowa nr 9	ul. Księżnej Dąbrówki 10, 71-826 Szczecin
51	Publiczna Szkoła Podstawowa Specjalna nr 52	ul. Jagiellońska 61, 70-382 Szczecin
52	Publiczna Szkoła Podstawowa Specjalna nr 67	ul. Wielkopolska 14, 70-450 Szczecin
53	Zachodniopomorskie Centrum Edukacji Morskiej i Politechnicznej	ul. Hoża 6, 71-699 Szczecin
54	Zespół Szkół nr 4	ul. Kusocińskiego 3, 70-237 Szczecin
55	Zespół Szkół nr 2 (ZSZ, Tech.)	ul. Portowa 21, 70-833 Szczecin
56	Zespół Szkół Sportowych (SP 33, LO 12)	ul. Małopolska 22, 70-515 Szczecin
57	Zespół Szkół nr 6 (ZSZ 6, Tech. Hotelarskie, Gastronomiczne, Uzupełn. nr 2)	ul. Gen. Józefa Sowińskiego 3, 70-236 Szczecin
58	Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 4 (SP 2, LO XI)	ul. Eugeniusza Romera 2, 71-246 Szczecin
59	Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 9	ul. Małkowskiego 12, 70-306 Szczecin

WZPS-3.431.7.2.2023.MK

60	Szczecińskie Stowarzyszenie „Złoty Wiek”,	ul. Hryniewieckiego 9, 70-606 Szczecin
61	Zespół Szkół Specjalnych nr 1	ul. Policka 3, 71-837 Szczecin

W czasie ferii zimowych i letnich, przerw świątecznych oraz dni wolnych od zajęć dydaktycznych gmina przyznaje pomoc w formie dożywiania na podstawie wniosku złożonego przez klienta w postaci posiłku wydawanego w placówkach oświatowych albo w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności.

Szkoły nie korzystają z „Programu dla szkół”, w ramach którego wydawane są dla dzieci warzywa, owoce i mleko.

Sprawdzono dokumentację dotyczącą ww. świadczeń przyznanych na podstawie następujących decyzji:

Świadczenie niepieniężne - posiłki

Decyzja Nr RO.Z.408715.6237-009195.2023.PG
 Decyzja Nr RO.Z.620449.6237-009486.2023.NC
 Decyzja Nr RO.Z.605708.6237-007049.2022.KO
 Decyzja Nr DB.404917.6237-012108.2022.AZ
 Decyzja Nr RO.P.637641.6237-004833.2023.BS
 Decyzja Nr RO.PR.614835.6237-027862.2022.EM

Decyzja Nr RO.PR.305019.6237-009647.2022.KaKa
 Decyzja Nr RO.S.309510.6237-003876.2023.MM
 Decyzja Nr RO.S.626758.6237-010241.2022.DB
 Decyzja Nr RO.S.604572.6237-002558.2022.Apl

Świadczenie pieniężne

Decyzja Nr RO.Z.400162.6237-001289.2023.PG
 Decyzja Nr RO.Z.624062.6437-006730.2023.NC
 Decyzja Nr RO.Z.404288.9237-036648.2022.PG
 Decyzja Nr RO.Z.621090.6237-032500.2022.KL
 Decyzja Nr RO.Z.402665.6237-008865.2023.NC
 Decyzja Nr RO.P.639880.6237-001755.2023.AJ
 Decyzja Nr RO.P.101221.6237-002678.2023.MB
 Decyzja Nr RO.P.5384.6237-008117.2023.MB
 Decyzja Nr RO.P.621231.6237-005844.2023.BS
 Decyzja Nr RO.S.641093.6237-001826.2023.EP
 Decyzja Nr RO.S.301906.6237-015677.2023.AnK
 Decyzja Nr RO.S.107416.6237-013262.2023.MM
 Decyzja Nr RO.PR.203833.6237-007046.2023.BS
 Decyzja Nr RO.PR.20094.6237-004781.2023.JW

WZPS-3.431.7.2.2023.MK

Zgromadzona w aktach indywidualnych spraw dokumentacja jest kompletna. Wnioski oznaczone są datą wpływu, terminowo przeprowadzane są wywiady środowiskowe, prawidłowo ustalana jest sytuacja rodzinna, zdrowotna i dochodowa. Nie wniesiono zastrzeżeń do zasadności przyznania pomocy ani zgromadzonej w toku postępowania dokumentacji.

Decyzje administracyjne zawierają wszystkie niezbędne elementy zawarte w art. 107 – Kodeks postępowania administracyjnego.

Wszystkim decyzjom nadano rygor natychmiastowej wykonalności ze względu na wyjątkowo ważny interes strony bez faktycznego uzasadnienia do zastosowania trybu wynikającego z art. 108 Kpa.

Warunki uczestnictwa w Programie określone są w przepisach Uchwały Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023, a tryb przyznawania świadczeń pieniężnych reguluje art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.).

Rada Miasta Szczecin przyjęła uchwałę Nr II/64/18 z dnia 18 grudnia 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania w Szczecinie na lata 2019-2023, Nr XLVI/1278/23 z dnia 24 stycznia 2023 r. zmieniającą uchwałę w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania w Szczecinie na lata 2019-2023, Nr II/66/18 z dnia 18 grudnia 2018 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie zasad zwrotu wydatków na świadczenia z pomocy społecznej będące w zakresie zadań własnych, Nr XLVI/1280/23 z dnia 24 stycznia 2023 r. w sprawie zasad zwrotu wydatków na świadczenia z pomocy społecznej będące w zakresie zadań własnych, Nr II/65/18 z dnia 18 grudnia 2018 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim programem dożywiania w Szczecinie na lata 2019-2023, Nr XLVI/1279/23 z dnia 24 stycznia 2023 r. zmieniającą uchwałę w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim programem dożywiania w Szczecinie na lata 2019-2023.

Na podstawie *Sprawozdania z realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu” za 2022 r.* ustalono, że w kontrolowanym okresie jednej osobie udzielano pomocy w formie posiłku dla ucznia odpowiednio na wniosek dyrektora szkoły (program osłonowy).

Corocznie Gmina zawiera umowy z Klubem Studenckim „SZAFKA”, Pizzerią Zielony Melonik oraz PHU Sigma prowadzonych przez Pana Dariusza Śpiewak, w kwestii organizacji i dowozu posiłków 7 razy w tygodniu osobom wymagającym całodobowej opieki, mających trudności w poruszaniu się i przemieszczaniu. Posiłki składają się z zupy oraz drugiego dania.

(Akta kontroli str.127-197;619-624)

3. Zasiłki okresowe

Zasiłek okresowy przyznawano osobom lub rodzinom o dochodach niższych niż ustawowe kryterium dochodowe oraz o zasobach niewystarczających na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych.

Zasiłki okresowe przyznawane były głównie z powodu bezrobocia (dla 923 osób z 1820 ogółem przyznanych), długotrwałej choroby (dla 466 osób) oraz niepełnosprawności (dla 394 osób), możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień z innych systemów zabezpieczenia społecznego (dla 4 osób). Łącznie wydatkowano kwotę 3 484 638 zł – 3 467 221 zł (w ramach dotacji celowej) oraz 17 417 zł (w ramach środków własnych).

Sprawdzono dokumentację dotyczącą zasiłków okresowych, przyznanych na podstawie następujących decyzji:

Decyzja Nr RO.S.306986.6232-012710.2022.MM
Decyzja Nr RO.S.302950.6232-005879.2022.DB
Decyzja Nr RO.S.501173.6232-014037.2022.MM
Decyzja Nr RO.S.303079.6232-015987.2022.APL
Decyzja Nr RO.S.619777.6232-013419.2022.AnK
Decyzja Nr RO.S.301729.6232-006411.2022.APL
Decyzja Nr RO.S.307022.6232-003159.2022.DB
Decyzja Nr DB.608553.6232-011972.2022.WG
Decyzja Nr RO.P.618460.6232-003941.2022.MB
Decyzja Nr RO.Z.400655.6232-011932.2022.PG
Decyzja Nr RO.Z.108423.6232-007289.2022.KaKr
Decyzja Nr RO.Z.301808.6232-009991.2022.EG

Po przeanalizowaniu postępowania w powyższych sprawach zespół kontrolujący stwierdził, że kwota przyznawanego i wypłacanego zasiłku okresowego w niektórych przypadkach stanowiła więcej niż 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, a jej dochodem.

Skontrolowane sprawy spełniają warunki art. 38 ustawy o pomocy społecznej niezbędne do przyznania zasiłku okresowego.

Zgromadzona w aktach indywidualnych spraw dokumentacja jest kompletna. Wnioski oznaczone są datą wpływu, terminowo przeprowadzano wywiady środowiskowe, ustalano sytuację rodzinną, mieszkaniową, zdrowotną i dochodową świadczeniobiorcy. Poprawnie obliczano wysokość przyznanych zasiłków okresowych. Akta spraw zawierają również w razie potrzeby dokumenty potwierdzające stan zdrowia lub niepełnosprawność świadczeniobiorcy.

Decyzje administracyjne zawierają wszystkie niezbędne elementy zawarte w art. 107 – Kodeks postępowania administracyjnego.

We wszystkich decyzjach administracyjnych przyznających zasiłek okresowy wskazano w orzeczeniu przeznaczenie zasiłku oprócz powodu przyznania świadczenia np.

WZPS-3.431.7.2.2023.MK

w decyzji nr RO.S.306986.6232-012710.2022.MM z dnia 14.04.2022 r. cyt.; „... z przeznaczeniem na dofinansowanie do zakupu żywności i środków czystości”. Według art. 38 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego...” Z założenia zasiłek okresowy nie jest przyznawany na określony cel. Przyznawany jest osobom o zasobach niewystarczających na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych. Wskazanie przeznaczenia zasiłku nosi znamiona zasiłku celowego. W związku z powyższym pouczona Dyrektora Ośrodka o prawidłowym sposobie sporządzania decyzji administracyjnych dotyczących przyznawania pomocy w postaci zasiłku okresowego.

Wszystkim decyzjom nadano rygor natychmiastowej wykonalności ze względu na wyjątkowo ważny interes strony bez faktycznego uzasadnienia do zastosowania trybu wynikającego z art. 108 Kpa.

Nie wniesiono zastrzeżeń do zasadności przyznania pomocy ani zgromadzonej w toku postępowania dokumentacji.

4. Zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe

Pomocą w formie zasiłku celowego objęto 3 423 osobom, w tym 896 w ramach specjalnego zasiłku celowego. Ogólnie na tą formę pomocy wydatkowano kwotę 5 732 189 zł, w tym kwotę 732 424 na wypłatę specjalnych zasiłków celowych. Zasiłki celowe przyznawano najczęściej na pokrycie części kosztów leczenia, zakupu leków, opał, odzieży, środków czystości oraz inne cele bytowe.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie posiada zawarte porozumienie z Zachodniopomorską Okręgową Izbą Aptekarską i w ramach tego porozumienia osobom najbardziej potrzebującym przyznawana jest pomoc w postaci dofinansowania do zakupu leków. Podstawą do nieodpłatnego otrzymania leków jest wycena recepty przez jedną z 91 aptek wymienionych w porozumieniu.

Sprawdzono dokumentację dotyczącą ww. zasiłków przyznanych na podstawie następujących decyzji:

Decyzja Nr RO.PR.203194.6233-013877.2022.BS
Decyzja Nr RO.S.407791.6233-014558.2022.EP
Decyzja Nr RO.S.407791.6233-014918.2022.EP
Decyzja Nr RO.S.603674.6233-010575.2022.EP
Decyzja Nr RO.S.603674.6233-010789.2022.EP
Decyzja Nr RO.S.617524.6233-011736.2022.MKr
Decyzja Nr RO.S.304081.6233-010702.2022.MM
Decyzja Nr RO.S.304620.6233-014089.2022.MKr
Decyzja Nr RO.S.30533.6233-007230.2023.EP
Decyzja Nr RO.S.641610.6233-004623.2023.MM
Decyzja Nr RO.Z.108423.6232-007289.2022.KaKr
Decyzja Nr RO.Z.301808.6232-009991.2022.EG
Decyzja Nr RO.P.203511.6233-014118.2022.Iła

WZPS-3.431.7.2.2023.MK

Decyzja Nr RO.P.102082.6233-018452.2022.IłA
Decyzja Nr RO.P.611840.6233-005088.2022.AJ
Decyzja Nr RO.P.611840.6233-005083.2022.AJ
Decyzja Nr RO.P.614423.6233-005557.2023.KKw
Decyzja Nr RO.P.102223.6233-007755.2023.KKw
Decyzja Nr RO.P.1015565.6233-014969.2022.DW
Decyzja Nr RO.P.102597.6233-007412.2023.IłA
Decyzja Nr DB.601516.6233-013426.2022.IK
Decyzja Nr DB.603507.6233-016371.2022.IK
Decyzja Nr DB 600876.6233-013224.2022.WG
Decyzja Nr RO.Z.406599.6233-016376.2022.JF
Decyzja Nr RO.Z.303551.6233-007688.2023.PG
Decyzja Nr RO.Z.102839.6233-008108.2023.NC
Decyzja Nr RO.Z.102839-008118.2023.NC
Decyzja Nr RO.Z.404232.6233-010172.2023.BS

Wnioski o przyznanie zasiłków celowych oznaczone są datą wpływu, terminowo przeprowadzano wywiady środowiskowe, ustalano sytuację rodzinną, mieszkaniową, zdrowotną i dochodową świadczeniobiorcy. Wskazywano cel, na jaki przyznano świadczenie oraz wskazywano datę jego wypłaty.

Decyzje administracyjne zawierają wszystkie niezbędne elementy zawarte w art. 107 – Kodeks postępowania administracyjnego.

Wszystkim decyzjom nadano rygor natychmiastowej wykonalności ze względu na wyjątkowo ważny interes strony bez faktycznego uzasadnienia do zastosowania trybu wynikającego z art. 108 Kpa.

Nie wniesiono zastrzeżeń do zasadności przyznania pomocy ani zgromadzonej w toku postępowania dokumentacji.

5. Zdarzenie losowe

Osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego może zostać przyznany zasiłek celowy na częściowe lub całkowite pokrycie strat powstałych w wyniku zdarzenia losowego. Zasiłek celowych w takich przypadkach może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

Zasiłkiem celowym na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego w 2022 r. objęto 17 rodzin i wydatkowano kwotę 65 000 zł.

Sprawdzono dokumentację dotyczącą ww. zasiłków przyznanych na podstawie następujących decyzji:

Decyzja Nr RO.S.612618.6233-000094.2022.APL (zdarzenie losowe)
Decyzja Nr RO.S.640620.6233-033663.2022.AnK (zdarzenie losowe)
Decyzja Nr RO.PR.640474.6233-033005.2022.BS (zdarzenie losowe)
Decyzja Nr RO.PR.604748.6233-011806.2022.BS (zdarzenie losowe)
Decyzja Nr RO.PR.629557.6233-026542.2022.BS (zdarzenie losowe)

WZPS-3.431.7.2.2023.MK

Akta powyższych spraw zawierały niezbędną dokumentację, zaświadczenia, informacje dotyczące powstałego zdarzenia, informacje o sytuacji zdrowotnej, rodzinnej i dochodowej rodziny zakwalifikowanych do przyznania pomocy w ramach ww. świadczeń.

Nie wniesiono zastrzeżeń do zasadności przyznania pomocy, zgromadzonej w toku postępowania dokumentacji.

6. Skierowania i odpłatność za pobyt osób skierowanych do domów pomocy społecznej

W Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie realizacją tego zadania zajmuje się Dział Instytucji Pomocy Społecznej. Pracownicy Działu odpowiedzialni są za przeprowadzenie rodzinnych wywiadów środowiskowych oraz przygotowanie dokumentacji niezbędnej do umieszczenia osoby w domu pomocy społecznej.

Na terenie Miasta Szczecina funkcjonują 3 domy pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym:

1. Dom Pomocy Społecznej „Dom Kombatanta” przy ul. Kruczej 17,
2. Dom Pomocy Społecznej „Dom Kombatanta i Pioniera Ziemi Szczecińskiej” przy ul. Romera 21-29;
3. Dom Pomocy Społecznej przy ul. Broniewskiego 4/6.

Ponadto Ośrodek kieruje mieszkańców Miasta do domów pomocy społecznej prowadzonych przez Instytut Medycyny w Szczecinie:

1. Dom Pomocy Społecznej im. Doktora Edmunda Wojtyły przy ul. Lubomirskiego 7,
2. Dom Pomocy Społecznej im. Świętej Rodziny przy ul. Wyzwolenia 52,
3. Dom Pomocy Społecznej im. bpa Stanisława Stefanka w Kolsku 30A.

W kontrolowanym okresie kierowano i ponoszono odpłatność za pobyt mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej. Tą formą pomocy objęto 709 osób i wydatkowano kwotę w wysokości 21 981 475 zł.

Sprawdzono dokumentację dotyczącą kierowania i odpłatności za pobyt w ww. placówkach przyznanych na podstawie następujących decyzji:

Decyzja Nr DI.609007.6242-032862.2022.AM

Decyzja Nr DI.609007.6242-032903.2022.AM

Decyzja Nr DI.609007.6242-016218.2023.AM

Decyzja Nr DI.638898.6242-029002.2022.AR

Decyzja Nr DI.638898.6242-029022.2022.AR

Decyzja Nr DI.601358.6242-008483.2022.AR

Decyzja Nr DI.601358.6242-008526.2022.AR

Decyzja Nr DI.103552.6242-034420.2022.OA

Decyzja Nr DI.103552.6242-000626.2023.OA

Decyzja Nr DI.635684.6242-016785.2022.OA

WZPS-3.431.7.2.2023.MK

Decyzja Nr DI.635684.6242-016797.2022.OA
 Decyzja Nr DI.625942.6242-009489.2022.OA
 Decyzja Nr DI.625942.6242-009499.2022.OA
 Decyzja Nr DI.624407.6242-005994.2023.AgG
 Decyzja Nr DI.624407.6242-013389.2023.AgG
 Decyzja Nr DI.613364.6242-019833.2022.OA
 Decyzja Nr DI.613364.6242-019841.2022.OA
 Decyzja Nr DI.624414.6242-028200.2022.AgG
 Decyzja Nr DI.624414.6242-028218.2022.AgG
 Decyzja Nr DI.624414.6242-014657.2023.AgG
 Decyzja Nr DI.400147.6242-031722.2022.AgG
 Decyzja Nr DI.400147.6242-001071.2023.OA

Skierowane osoby spełniają warunki określone w art. 54 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej niezbędne do przyznania całodobowej opieki w ww. placówkach.

Zgromadzona w aktach indywidualnych spraw dokumentacja jest kompletna, przejrzysta, terminowo przeprowadzane są wywiady środowiskowe (zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej – nie rzadziej niż co 12 miesięcy), prawidłowo ustalana jest sytuacja rodzinna, zdrowotna, dochodowa oraz poprawnie obliczana jest odpłatność mieszkańca za pobyt w domu pomocy społecznej. Każdorazowo przed wydaniem nowej decyzji o odpłatności pracownik socjalny sporządza szczegółową notatkę służbową, zawierającą niezbędne informacje o sytuacji mieszkańca oraz o zmianach jego dochodu, które mają wpływ na decyzję o podniesieniu odpłatności bądź pozostawieniu jej na niezmiennym poziomie (zgodnie z przepisami art. 106 ust. 3b ustawy o pomocy społecznej).

Decyzje administracyjne zawierają wszystkie niezbędne elementy zawarte w art. 107 – Kodeks postępowania administracyjnego.

Zgodnie z oświadczeniem Dyrektora Ośrodka na umieszczenie w domach pomocy społecznej oczekuje łącznie 138 osób (stan na dzień 31.05.2023 r.), w tym: 105 osób - na umieszczenie w DPS na terenie Miasta Szczecin, 33 osoby - na umieszczenie w DPS poza Miastem Szczecin.

W okresie objętym kontrolą odmówiono skierowania do domu pomocy społecznej 17 osobom z następujących powodów:

Powód	Liczba osób
Osoba nie wymagała opieki całodobowej.	11
Brak współpracy z pracownikiem socjalnym.	1
Brak możliwości skierowania do wybranego przez klienta domu pomocy społecznej.	1
Osoba wymagała wzmożonej opieki medycznej, nie kwalifikowała się do skierowania do domu pomocy społecznej.	1

WZPS-3.431.7.2.2023.MK

Brak zasadności wydania decyzji kierującej mieszkańcowi domu pomocy społecznej dla osób psychicznie chorych do domu pomocy społecznej dla osób somatycznie chorych.	3
---	---

Nie wniesiono zastrzeżeń do zasadności przyznania pomocy ani zgromadzonej w toku postępowania dokumentacji.

7. Kierowanie do środowiskowych domów samopomocy

Na terenie Gminy Miasto Szczecin funkcjonują trzy ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi:

1. Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. J.U. Niemcewicza 9/U5,
2. Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Ks. Piotra Wawrzyniaka 7a, prowadzony przez Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom w Młodzieży Niepełnosprawnej Ruchowo TĘCZA,
3. Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Rostockiej 125 i ul. Orzechowej 1, prowadzony przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualna Koło w Szczecinie.

Z usług świadczonych przez ww. Środowiskowe Domy Samopomocy korzystają 197 osoby z zaburzeniami psychicznymi, a 60 osób oczekuje na skierowanie do ŚDS.

Sprawdzono dokumentację dotyczącą kierowania do ww. placówek przyznanych na podstawie następujących decyzji:

Decyzja Nr DI.619715.6242-008150.2022.AMa
 Decyzja Nr DI.621457.6242-034850.2022.AMa
 Decyzja Nr DI.002499.6242-023461.2022.AMa
 Decyzja Nr DI.001146.6242-028587.2022.AMa
 Decyzja Nr DI.611616.6242-034649.2021.AMa
 Decyzja Nr DI.626430.6242-014050.2022.AMa
 Decyzja Nr DI.615054.6242-028570.2022.AMa
 Decyzja Nr DI.624929.6242-026736.2022.AMa

Skierowane osoby spełniają warunki określone w § 7 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz.U. z 2020 r., poz. 249) niezbędne do przyznania pobytu w ww. placówkach.

Zgromadzona w aktach indywidualnych spraw dokumentacja jest kompletna, przejrzysta, terminowo przeprowadzane są wywiady środowiskowe, prawidłowo ustalana jest sytuacja rodzinna, zdrowotna, dochodowa.

WZPS-3.431.7.2.2023.MK

Decyzje administracyjne zawierają wszystkie niezbędne elementy zawarte w art. 107 – Kodeks postępowania administracyjnego.

Wszystkim decyzjom nadano rygor natychmiastowej wykonalności ze względu na wyjątkowo ważny interes strony bez faktycznego uzasadnienia do zastosowania trybu wynikającego z art. 108 Kpa.

Nie wniesiono zastrzeżeń do zasadności przyznania pomocy ani zgromadzonej w toku postępowania dokumentacji.

8. Usługi opiekuńcze

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

W 2022 r. z usług opiekuńczych skorzystało 1 257 osób, w tym 128 osób w ramach specjalistycznych usług opiekuńczych. Koszt realizacji ww. świadczenia wyniósł 14 057 055 zł.

Sprawdzono dokumentację dotyczącą przyznanych usług na podstawie następujących decyzji:

Decyzja Nr RO.S.616434.6236-036936.2022.AM
Decyzja Nr RO.S.605819.6236-009475.2023.AM
Decyzja Nr RO.Z.616883.6236-016514.2022.KaKr
Decyzja Nr RO.Z.407073.6236-036731.2022.KaKr

Decyzja Nr RO.Z.618106.6223-008303.2023.KL
Decyzja Nr RO.Z.404827.6236-000937.2023.PG
Decyzja Nr RO.P.611721.6236-006886.2022.MB
Decyzja Nr RO.P.618381.6236-006073.2022.AJ
Decyzja Nr RO.S.307173.6236-002424.2022.AM
Decyzja Nr RO.P.107261.6236-000282.2023.MB

Zakres usług określony w treści decyzji przyznającej pomoc w formie usług opiekuńczych wynika z *Indywidualnej Karty Usług*, która sporządzana jest przez pracownika socjalnego i znajduje się w dokumentacji klienta. W treści decyzji wskazuje się dokładnie ilość oraz częstotliwość przyznanych usług opiekuńczych.

Decyzje administracyjne zawierają wszystkie niezbędne elementy zawarte w art. 107 – Kodeks postępowania administracyjnego.

Każdy podopieczny oraz osoby składające wniosek uzyskują podczas wywiadu środowiskowego wszelkie informacje dotyczące warunków, kosztów oraz zasad odpłatności za usługi.

WZPS-3.431.7.2.2023.MK

Warunki sprawowania usług opiekuńczych w Gminie Miasto Szczecin reguluje uchwała Nr XVI/545/20 z dnia 9 kwietnia 2020 r. zmieniająca uchwałę Rady Miasta Szczecin w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze. W treści Uchwały podano, że koszt realizacji 1 godziny usług opiekuńczych i usług specjalistycznych ustala Dyrektor MOPR na podstawie analizy kosztów realizacji tego zadania i cena 1 godziny może być zróżnicowana w zależności od rodzaju przyznanych usług. Natomiast cena 1 godziny świadczonych usług przez podmioty, określają umowy z nimi zawarte.

Gmina corocznie zawiera umowę z firmą *Pomoc Opieka Pielęgnacja V.R Bożyk spółka cywilna* na świadczenie usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Szczecinie, w miejscu ich zamieszkania.

Podmiot realizujący usługi opiekuńcze zobowiązany jest do prowadzenia wewnętrznej dokumentacji m.in.: grafików świadczonych usług opiekuńczych z podziałem na Rejony, Świadectwa Świadczonej Usługi dla każdej Opiekunki, która świadczy usługi u Klienta, protokoły i notatki z podejmowanych czynności.

Zarządzeniem Nr 35/2023 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Szczecinie z dnia 25 maja 2023 r. wprowadzono *Procedury kontroli świadczenia usług opiekuńczych realizowanych w miejscu zamieszkania/pobytu świadczeniobiorcy*.

W zawartej umowie z podmiotem realizującym usługi przewidziana jest możliwość dokonania kontroli i oceny stanu realizacji zleconych usług przez pracowników MOPR. Pracownicy Samodzielnej Sekcji ds. Kontroli systematycznie przeprowadzają kontrole w podmiocie świadczonym usługi opiekuńcze. Kontrole dotyczą sprawdzenia prawidłowości realizacji powierzonego zadania w przedmiocie świadczenia usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych na podstawie losowo wybranych środowisk.

Nie wniesiono zastrzeżeń do zasadności przyznania pomocy ani zgromadzonej w toku postępowania dokumentacji.

(Akta kontroli str. 198-273)

9. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Na podstawie rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. (Dz. U. z dnia 2005 r., poz. 189 ze zm.) określono warunki i tryb ustalania oraz pobierania opłat za specjalistyczne usługi świadczone osobom z zaburzeniami psychicznymi oraz kwalifikacje osób świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W 2022 r. ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi skorzystały 72 osoby. Koszt realizacji ww. świadczenia wyniósł 905 060 zł.

Sprawdzono dokumentację dotyczącą przyznanych usług na podstawie następujących decyzji:

Decyzja Nr RO.PR.612317.6236-002382.2023.JW

Decyzja Nr RO.PR.614258.6236-004296.2023.EM

WZPS-3.431.7.2.2023.MK

Decyzja Nr RO.Z.501091.6236-009098.2022.JF
Decyzja Nr RO.PR.203302.6236-002811.2023.SA
Decyzja Nr RO.S.001167.6236-016738.2022.AM
Decyzja Nr RO.S.001167.6236-013126.2022.AM
Decyzja Nr RO.S.001167.6236-003553.2022.AM
Decyzja Nr RO.PR.615721.6236-014580.2023.EM
Decyzja Nr RO.S.305756.6236.000309.2023.AM
Decyzja Nr RO.S.621778.6236.003566.2022.AM

Rodzaj usług oraz ich zakres określony jest w treści decyzji przyznającej pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. W treści decyzji wskazuje się dokładnie ilość oraz częstotliwość przyznanych usług opiekuńczych. W dokumentacji widnieją m.in. zaświadczenia lekarskie o potrzebie przyznania usług, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, informacje o korzystaniu ze wsparcia z innych systemów.

Zakres świadczonych specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi obejmuje m.in.:

- uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia,
- pielęgnację jako wspieranie procesu leczenia,
- rehabilitację fizyczną i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu zgodnie z zaleceniem lekarskim lub specjalisty z zakresu rehabilitacji ruchowej i fizjoterapii,
- pomoc związana z utrzymaniem mieszkania,
- zapewnienie dzieciom i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych.

Decyzje administracyjne zawierają wszystkie niezbędne elementy zawarte w art. 107 – Kodeks postępowania administracyjnego.

Wszystkim decyzjom nadano rygor natychmiastowej wykonalności ze względu na wyjątkowo ważny interes strony bez faktycznego uzasadnienia do zastosowania trybu wynikającego z art. 108 Kpa.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone są dla osób z zaburzeniami psychicznymi będącymi klientami MOPR na podstawie zawieranej corocznie umowy z podmiotem zewnętrznym. W okresie kontrolowanym na świadczenie ww. usług gmina zawarła umowę z Panią Mariolą Nowakowską prowadzącą działalność gospodarczą *MAR-SPEC Mariola Nowakowska*.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie sprawuje nadzór nad jakością świadczonych usług. W umowie z podmiotem realizującym specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi przewidziana jest możliwość dokonania kontroli przez pracowników MOPR. Pracownicy Samodzielnej Sekcji ds. Kontroli systematycznie przeprowadzają kontrolę w podmiocie świadczonym specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Kontrole dotyczą sprawdzenia prawidłowości realizacji powierzonego zadania w przedmiocie świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (wybrane zagadnienia).

WZPS-3.431.7.2.2023.MK

Na terenie Gminy Miasta Szczecin specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczy 36 osób. Osoby świadczące specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami spełniają przesłanki § 3 ust. 2 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz.U. z 2005 r., poz. 189 ze zm.).

Nie wniesiono zastrzeżeń do zasadności przyznania pomocy ani zgromadzonej w toku postępowania dokumentacji.

(Akta kontroli str. 198-273)

W MOPR w Szczecinie zostali wyznaczeni Koordynatorzy usług opiekuńczych, którzy na bieżąco kontrolują środowiska, w których świadczone są wszystkie rodzaje usług opiekuńczych. W Ośrodku na podstawie wprowadzonej *Procedury kontroli świadczenia usług opiekuńczych realizowanych w miejscu zamieszkania/pobytu świadczeniobiorcy*, kontrole przeprowadzane są jako problemowe lub sprawdzające przez pracowników Rejonowych Ośrodków Pomocy Rodzinie MOPR w Szczecinie. Celem kontroli jest ustalenie stanu faktycznego realizacji świadczeń w porównaniu ze stanem wymaganym oraz sformułowanie wniosków mających na celu zlikwidowanie ewentualnych uchybień i nieprawidłowości. Powyższa procedura obowiązuje od dnia 1 czerwca 2023 r. Kontrole realizowane są na podstawie planów kontroli, a po ich realizacji sporządzane jest *Sprawozdanie z kontroli*.

10. Schronienie

Zadania w zakresie pomocy osobom bezdomnym realizuje Dział Pomocy Osobom Bezdomnym, który przy współpracy z innymi komórkami organizacyjnymi Ośrodka oraz innymi jednostkami samorządu terytorialnego, a także organizacjami pozarządowymi, udziela pomocy oraz wsparcia osobom i rodzinom bezdomnym lub zagrożonych bezdomnością.

Do zadań Działu w kwestii pomocy osobom bezdomnym należy m.in.:

- monitoring osób bezdomnych przebywających w przestrzeni publicznej i motywowanie ich przez pracowników socjalnych do skorzystania ze schronienia,
- pomoc w ramach prowadzonej pracy socjalnej w uzyskaniu dokumentów, dostępu do lekarzy i badań lekarskich, pomoc w uzyskaniu świadczeń socjalnych (zasiłków, rent i emerytur),
- wsparcie psychologiczne i terapeutyczne – praca z osobami bezdomnymi mającymi problemy z uzależnieniem, będących w kryzysie,
- kierowanie osób bezdomnych z problemami zdrowotnymi, które umożliwiają im samodzielne funkcjonowanie do mieszkań chronionych, a następnie do domów pomocy społecznej,
- udzielanie pomocy w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych,
- kierowanie do schronisk, ogrzewali i noclegowni,

- tworzenie indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności.

Najczęstszymi powodami bezdomności jest rozpad rodziny lub jej porzucenie, eksmisja (np. z powodu braku stałych dochodów, bezradności w samodzielnym funkcjonowaniu), opuszczenie zakładu karnego bez możliwości zamieszkania w lokalu zajmowanym przed osadzeniem, przemoc w rodzinie (wyrok zakazujący zbliżanie się do ofiar przemocy, nakaz opuszczenia lokalu), uzależnienia, opuszczenie domu dziecka, wyjście ze szpitala psychiatrycznego (rodzina nie zgadza się na powrót do domu).

Organizacja pomocy osobom bezdomnym z terenu Gminy Miasta Szczecin związana jest w głównej mierze z procedurą otwartego konkursu ofert. W okresie objętym kontrolą ogłoszono konkurs pn. „Reintegracja społeczna osób bezdomnych, zapewnienie schronienia osobom potrzebującym, połączone z profilaktyką uzależnień realizowane w Szczecinie dla osób bezdomnych, w tym dla osób bezdomnych z problemem alkoholowym (prowadzenie schronisk, schroniska z usługami opiekuńczymi, noclegowni, pogotowia zimowego)”.

W 2022 r. dla osób bezdomnych w schroniskach zabezpieczono 312 miejsc, w tym 105 miejsc w schronisku z usługami opiekuńczymi, 95 miejsc w noclegowniach oraz 17 miejsc w ogrzewalni. Natomiast w 2023 r. dla osób bezdomnych zabezpieczono 265 miejsc, w tym 105 miejsc w schroniskach z usługami opiekuńczymi, 75 miejsc w noclegowniach oraz 17 miejsc w ogrzewalni.

Na terenie miasta Szczecina funkcjonują następujące placówki zapewniające schronienie osobom znajdującym się w kryzysie bezdomności:

Schroniska:

- Schronisko "Feniks", ul. Zamknięta 5, - 80 miejsc,
- Schronisko dla Mężczyzn "Caritas", ul. Nehringa 14; - 55 miejsc,
- Schronisko dla Mężczyzn "Caritas", ul. Strzałowska 24; - 27 miejsc,
- Schronisko dla Kobiet "Caritas", ul. Piaseczna 4 ; - 45 miejsc,
- Schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, Stowarzyszenie "Złoty Wiek, dwie lokalizacje: ul. Hryniewieckiego 9 - 80 miejsc, filia Podgrodzie 94 – 25 miejsc.

Noclegownie:

- Stowarzyszenie Feniks, ul. Zamknięta 5 - 55 miejsc,
- „Caritas”, ul. Nehringa 14 – 40 miejsc.

Ogrzewalnia:

- SCPU, 17 miejsc, ul. Dąbrowskiego 22/23.

Miesięczne koszty pobytu w schroniskach i schronisku z usługami opiekuńczymi ustalane są rokrocznie przez Prezydenta Miasta Szczecin na podstawie Zarządzenia (ostatnie Zarządzenie z dnia 5 stycznia 2023 r. Nr 9/23).

(Akta kontroli str. 319-320;379;405-469)

WZPS-3.431.7.2.2023.MK

Zasady udzielania schronienia i odpłatności określono w uchwale Nr XLIII/1236/18 z dnia 5 lipca 2018 r. w sprawie ustalenia zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia – schronisku dla osób bezdomnych oraz schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

Jak wynika ze sprawozdania MRiPS-03 w 2022 roku tą formą pomocy objęto 269 osób, wydatkując na ten cel kwotę 940 713 zł.

Sprawdzono dokumentację dotyczącą udzielenia schronienia na podstawie następujących decyzji:

Decyzja Nr DB.601021.6237-003736.2022.AZ

Decyzja Nr DB.304903.6237-005940.2022.IK

Decyzja Nr DB.602088.6237-037035.2021.IK

Decyzja Nr DB.601392.6237-002380.2023.AZ

Decyzja Nr DB.600100.6237-000313.2023.IK

Decyzja Nr DB.619557.6237-001368.2023.AZ

Decyzja Nr DB.625854.6237-005738.2022.AZ

Decyzja Nr DB.306562.6237-006853.2023.IK

Decyzja Nr DB.611212.6237-010920.2022.IK

Decyzja Nr DB.404505.6237-000162.2023.IK

Osoby, którym udzielono pomocy w formie schronienia, spełniają warunki art. 17 ust. 1 pkt 3 i art. 48 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej niezbędne do przyznania ww. pomocy.

Decyzje administracyjne zawierają wszystkie niezbędne elementy zawarte w art. 107 – Kodeks postępowania administracyjnego.

Wojewoda prowadzi rejestr miejsc, w których gmina udziela tymczasowego schronienia w schroniskach dla osób bezdomnych, schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, noclegowniach oraz ogrzewalniach.

Zgodnie z art. 48a ust. 11b ustawy o pomocy społecznej zgłoszenia do rejestru dokonuje Gmina:

1. prowadząca placówkę;
2. zlecająca na podstawie art. 25 ust. 1 zadanie prowadzenia placówki;
3. która zawarła umowę z podmiotem niepublicznym na zakup usługi udzielenia tymczasowego schronienia w odpowiedniej formie, w placówce prowadzonej przez podmiot niepubliczny.

W toku kontroli ustalono, że Gmina Miasto Szczecin w terminie zgłosiła do „Rejestru miejsc, w których gminy województwa zachodniopomorskiego udzielają tymczasowego schronienia w schroniskach dla osób bezdomnych, schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, noclegowniach oraz ogrzewalniach” miejsca, w którym udziela schronienia osobom bezdomnym.

WZPS-3.431.7.2.2023.MK

Nie wniesiono zastrzeżeń do zasadności przyznania pomocy ani zgromadzonej w toku postępowania dokumentacji.

11. Prowadzenie na terenie gminy mieszkań chronionych

Uchwałą Nr LIV/1015/06 Rady Miasta w Szczecinie z dnia 10 kwietnia 2006 r. wprowadzono szczegółowe zasady organizacji oraz zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach chronionych prowadzonych przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej działające na terenie Miasta Szczecin.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie prowadzi mieszkania chronione w następujących lokalizacjach:

- al. Bohaterów Warszawy 98 - dla 6 osób,
- ul. Pocztowej 19 - dla 6 osób,
- ul. Ściegiennego 67 - dla 6 osób,
- ul. Żółkiewskiego 19 - dla 7 osób,
- ul. Bolesława Śmiałego 36 - dla 5 osób,
- al. Piastów 16 - dla 14 osób,
- ul. Stołczyńska 134- dla 5 osób,
- ul. Mickiewicza 69b - dla 5 osób.

Ponadto w ramach realizowanego przez MOPR w Szczecinie projektu pn. „Cztery kąty na trzeci wiek” zostały utworzone dwa mieszkania wspomagane w formie mieszkań wspieranych. Projekt współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020.

Mieszkania wspomagane – wspierane znajdują się w następujących lokalizacjach:

- ul. Chodkiewicza 10 – dla 6 mężczyzn,
- al. Piastów 70 – dla 7 kobiet.

W mieszkaniu chronionym wspieranym zapewnia się usługi bytowe oraz pomoc w wykonywaniu czynności niezbędnych w życiu codziennym i realizacji kontaktów społecznych, w celu utrzymania lub rozwijania samodzielności osoby na poziomie jej psychofizycznych możliwości. Celem wsparcia w mieszkaniach chronionych realizowanym przez MOPR jest umożliwienie poszczególnym osobom dalszego (jak najdłuższego) funkcjonowania w życiu codziennym, mimo doświadczanych ograniczeń w samodzielnym zaspokajaniu podstawowych i niezbędnych potrzeb oraz barier w integracji ze środowiskiem. Świadczenie usług w mieszkaniach jest realizowane w sposób zorganizowany adekwatnie do rozpoznanych potrzeb mieszkańców. W mieszkaniach jest zapewniona 24 godzinna opieka w formie usług opiekuńczych, w tym usług wspierających.

Dzięki wdrożonemu wsparciu osoby starsze, niepełnosprawne unikają umieszczenia w placówkach całodobowej opieki, domach pomocy społecznej oraz umożliwia im się przebywanie w środowisku lokalnym.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie prowadzi również mieszkanie chronione treningowe dla usamodzielnianej młodzieży opuszczającej pieczę zastępczą.

WZPS-3.431.7.2.2023.MK

Oprócz mieszkań chronionych prowadzonych w swych strukturach przez MOPR, Gmina Miasto Szczecin zleciła prowadzenie mieszkania chronionego treningowego dla 6 osób znajdujących się w kryzysie bezdomności, organizacji pozarządowej, wyłonionej w wyniku otwartego konkursu ofert pn. „Prowadzenie mieszkaniowych form wsparcia dla osób w kryzysie”.

Ponadto na terenie Miasta Szczecin funkcjonują w strukturach Środowiskowego Domu Samopomocy przy ul. Niemcewicza, trzy mieszkania chronione przeznaczone dla 6 mężczyzn w kryzysie psychicznym, 5 mężczyzn i 6 kobiet z niepełnosprawnością.

Na terenie Miasta, Stowarzyszenie Feniks mające swoją siedzibę przy ul. Kolskiej 3 w Szczecinie również prowadzi jedno mieszkanie chronione treningowe dla osób uzależnionych, będących w kryzysie bezdomności (dla mężczyzn).

(Akta kontroli str. 335-336;363-378)

Podczas kontroli sprawdzono dokumentację dotyczącą udzielenia pobytu w mieszkaniu chronionym na podstawie następujących decyzji:

Decyzja Nr MOPR.619832.6223-90.2023.TP.JWS

Decyzja Nr RO.S.105406.6223-001229.2023.ICa

Decyzja Nr RO.PR.624757.6223-030069.2021.DS

Decyzja Nr DB.623742.6223-030157.2020.AM

Decyzja Nr DB.623742.6223-016360.2023.AM

Decyzja Nr DB.600333.6223-016042.2023.JD

Osoby, którym udzielono pomocy w formie pobytu w mieszkaniu chronionym, spełniają warunki art. 17 ust. 1 pkt 12 i art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej niezbędne do przyznania ww. pomocy.

Nie wniesiono zastrzeżeń do zasadności przyznania pomocy ani zgromadzonej w toku postępowania dokumentacji.

12. Wynagrodzenie za sprawowanie opieki

Zgodnie z art. 53a ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, wynagrodzenie za sprawowanie opieki wypłaca się w wysokości ustalonej postanowieniem sądu. Udzielenie świadczenia w tej postaci nie wymaga przeprowadzania wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej.

W okresie objętym kontrolą MOPR w Szczecinie wypłacił wynagrodzenie dla opiekuna prawnego osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej 44 osobom w wysokości 905 060 zł. Podczas kontroli analizie poddano 8 świadczeń w postaci wypłaty wynagrodzenia dla opiekuna prawnego osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej. W aktach spraw zgromadzono niezbędną dokumentację: wnioski o wypłatę świadczenia, postanowienia sądu o przyznaniu wynagrodzenia za sprawowanie opieki prawnej nad osobą całkowicie ubezwłasnowolnioną. Nie wniesiono zastrzeżeń do realizacji świadczenia.

(Akta kontroli str. 591)

13. Sprawienie pogrzebu

Zgodnie z art. 17 ust 1 pkt 15 ustawy o pomocy społecznej do zadań gminy o charakterze obowiązkowym należy sprawienie pogrzebu. W myśl art. 44 ustawy sprawienie pogrzebu odbywa się w sposób ustalony przez gminę, zgodnie z wyznaniem zmarłego.

Zgodnie ustawą z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz.U.2023 r., poz. 887 ze zm.) w pierwszej kolejności prawo pochowania zwłok ludzkich ma najbliższa pozostała rodzina osoby zmarłej: małżonek(ka), krewni zstępni, krewni wstępni, krewni boczni do 4 pokolenia oraz powinowaci w linii prostej do 1 stopnia. Prawo do pochowania zwłok przysługuje również osobom, które dobrowolnie do tego się zobowiązały.

W myśl art. 10 ust. 3 ustawy zwłoki nie pochowane przez wskazane podmioty są chowane przez gminę właściwą ze względu na miejsce zgonu.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie po uzyskaniu zgłoszenia (najczęściej od policji, prokuratury, hospicjum, szpitali, zakładów opiekuńczo-leczniczych, osób prywatnych) o konieczności pochówku, w pierwszej kolejności ustala, czy zmarły posiadał rodzinę, która mogłaby dokonać pochówku w ramach zasiłku pogrzebowego z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Jeżeli zmarła osoba nie posiadała rodziny podejmowane są czynności zmierzające do pochowania zmarłego na koszt gminy.

Gmina Miasto Szczecin corocznie zawiera umowy z Zakładem Usług Komunalnych Helios Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Szczecinie na świadczenie na rzecz Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie usług polegających na pochowaniu zmarłych w formie pogrzebu tradycyjnego lub pogrzebu z kremacją zwłok, tzw. „usługi pogrzebowe”.

(Akta kontroli str. 337-362)

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w okresie objętym kontrolą sprawił pochówek na koszt gminy 173 osobom na łączną kwotę 491 650 zł.

Podczas kontroli przeanalizowano 8 spraw dotyczących pochówku osoby zmarłej. Akta spraw zawierały niezbędne dokumenty odnośnie osoby zmarłej, wnioski o pochówek skierowane do firmy dokonującej pochówku, faktury oraz potwierdzenia księgowo dokonania zapłaty za pochówek.

W kontrolowanym okresie Gmina Miasto Szczecin nie posiadała stosownej uchwały dotyczącej organizacji pochówku. Brak uchwały regulującej sposób sprawienia pochówku jest sprzeczny z art. 44 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym sprawienie pogrzebu odbywa się w sposób ustalony przez gminę, zgodnie z wyznaniem zmarłego.

Zasady sprawiania pogrzebu przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie osobom zmarłym na terenie Gminy Miasto Szczecin określono na podstawie Zarządzenia Nr 87/18 Prezydenta Miasta Szczecin z dnia 22 lutego 2018 r.

(Akta kontroli str. 393-397)

Doręczanie decyzji administracyjnych i wypłata świadczeń

W celu sprawdzenia terminowości wypłaty świadczeń po doręczeniu decyzji administracyjnej porównano kontrolowane decyzje z listami wypłat:

Decyzja Nr RO.P.601161.6231-003257.2022.BS
Decyzja Nr RO.P.106015.6231-036801.2022.KKw
Decyzja Nr RO.S.304836.6231-001328.2022.AnK
Decyzja Nr RO.Z.408715.6237-009195.2023.PG
Decyzja Nr RO.Z.620449.6237-009486.2023.NC
Decyzja Nr RO.Z.605708.6237-007049.2022.KO
Decyzja Nr RO.PR.203833.6237-007046.2023.BS
Decyzja Nr RO.PR.20094.6237-004781.2023.JW
Decyzja Nr RO.Z.108423.6232-007289.2022.KaKr
Decyzja Nr RO.Z.301808.6232-009991.2022.EG
Decyzja Nr RO.Z.102839-008118.2023.NC
Decyzja Nr RO.Z.404232.6233-010172.2023.BS
Decyzja Nr RO.S.612618.6233-000094.2022.APL (zdarzenie losowe)
Decyzja Nr DI.609007.6242-032862.2022.AM
Decyzja Nr DI.609007.6242-032903.2022.AM
Decyzja Nr DI.626430.6242-014050.2022.AMa
Decyzja Nr DI.615054.6242-028570.2022.AMa
Decyzja Nr RO.P.618381.6236-006073.2022.AJ
Decyzja Nr RO.S.307173.6236-002424.2022.AM
Decyzja Nr RO.S.001167.6236-016738.2022.AM
Decyzja Nr DB.306562.6237-006853.2023.IK
Decyzja Nr DB.611212.6237-010920.2022.IK
Decyzja Nr RO.S.105406.6223-001229.2023.ICa
Decyzja Nr RO.PR.624757.6223-030069.2021.DS

W treści decyzji wskazuje się terminy wypłaty świadczeń. Potwierdzenia odbioru decyzji administracyjnych zawierają datę oraz podpis osoby odbierającej decyzje. Wypłaty świadczeń następują po doręczeniu decyzji.

Nie wniesiono uwag do kontrolowanej w tym zakresie dokumentacji.

Realizacja kontraktów socjalnych

Na podstawie art. 108 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej w celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej pracownik socjalny zatrudniony w ośrodku pomocy społecznej może zawrzeć kontrakt socjalny z tą osobą lub rodziną, w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

W okresie objętym kontrolą w MOPR Szczecin zawarto w 2022 r. - 489 kontraktów socjalnych, natomiast w pierwszym półroczu 2023 r. - 207 kontraktów.

WZPS-3.431.7.2.2023.MK

Podczas kontroli przeanalizowano 10 kontraktów socjalnych. W aktach opisano szczegółowo sytuację osób i ich rodzin, a także określano cele i założenia kontraktu, ustalono daty oceny realizacji kontraktu, nadzorowano realizację zaplanowanych działań, sporządzano oceny i monitorowano sytuację osób realizujących kontrakt.

Nie wniesiono zastrzeżeń to sporządzania oraz realizacji kontraktów socjalnych.

Praca socjalna z osobą lub rodziną i środowiskiem lokalnym

W Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Szczecinie zadania gminy z zakresu realizacji zapisów ustawy o pomocy społecznej realizują:

1. Rejonowe Ośrodki Pomocy Rodzinie – Północ, Prawobrzeże, Śródmieście, Zachód,
2. Dział Pomocy Osobom Bezdomnym,
3. Dział Instytucji Pomocy Społecznej,
4. Dział Interwencji Kryzysowej,
5. Dział Pomocy Osobom Niepełnosprawnym.

Zadania realizowane przez pracowników socjalnych zatrudnionych w MOPR Szczecinie podzielone są na zadania realizowane przez pracowników pracujących wyłącznie w terenie – środowisku, zadania realizowane przez pracowników socjalnych – koordynatorów do spraw usług opiekuńczych oraz zadania realizowane przez koordynatorów pracy socjalnej.

W 2022 roku pracą socjalną objętych zostało 3 487 rodzin (4500 osób w rodzinie), w tym wyłącznie pracą socjalną 792 rodzin (1145 osób w rodzinie).

W ramach działań w zakresie organizacji pracy socjalnej na rzecz społeczności lokalnej Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie realizował następujące działania:

1. Projekt pn. „Zaopiekowani - systemowe wzmocnienie potencjału opiekuńczego rodzin”

Projekt realizowany był w partnerstwie z Fundacją Pomocy Chorym na Zanik Mięśni w Szczecinie oraz z Fundacją "Pasja" z Łobza w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 30 czerwca 2023 r.

Celem głównym projektu był rozwój i zwiększenie dostępności do usług społecznych - opiekuńczych i asystenckich dla 1190 osób niesamodzielnych, w tym osób z niepełnosprawnością oraz wsparcie w pełnieniu funkcji opiekuńczych 994 opiekunów faktycznych z 7 powiatów województwa zachodniopomorskiego (Gmina Miasto Szczecin, powiat drawski, szczecinecki, łobeski, świdwiński, białogardzki i policki).

W ramach projektu realizowano: usługi opiekuńcze, opiekuńcze usługi sąsiedzkie, mobilne Usługi Asystenta Osobistego Osoby Niepełnosprawnej, usługi zwiększające mobilność, autonomię i bezpieczeństwo osób z niepełnosprawnościami, usługi konsultacyjno – doradcze (szkoleniowe dla opiekunów faktycznych), wsparcie opiekunów faktycznych osób z niepełnosprawnością w stopniu umiarkowanym i znacznym, wsparcie

WZPS-3.431.7.2.2023.MK

doradczo - szkoleniowe dla opiekunów faktycznych osób niesamodzielnych z powodu przewlekłych chorób somatycznych, wypożyczalnie sprzętu wspomagającego i sprzętu pielęgnacyjnego w Szczecinie, wypożyczalnie sprzętu wspomagającego i sprzętu pielęgnacyjnego „Pasja” w Łobzie.

Koszt projektu wyniósł 14 036 503,73 zł, w tym dofinansowanie z UE - 11 931 028,17 zł.

2. Projekt pn. „Cztery Kąty na Trzeci Wiek”

Projekt realizowany jest w ramach działania 7.6 - Wsparcie rozwoju usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym. W ramach projektu zostały utworzone na terenie Miasta Szczecina dwa mieszkania wspomagane w formie mieszkań wspieranych. W mieszkaniach realizowane są usługi wsparcia, w tym usługi opiekuńcze na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Zakres usług świadczonych w mieszkaniach jest dostosowany do indywidualnych potrzeb mieszkańców i jest realizowany całodobowo. Usługi wspierające w mieszkaniach obejmują m.in. podtrzymanie poziomu sprawności w zakresie samoobsługi, samodzielności życiowej, utrzymania lub rozwijania kontaktów społecznych, pomoc w wykonywaniu czynności niezbędnych w życiu codziennym, zagospodarowania czasu wolnego itp. Ww. mieszkania przeznaczone są dla 7 kobiet i 6 mężczyzn. Łącznie dla 13 osób.

W 2023 r. w ramach projektu planowane jest utworzenie trzeciego mieszkania. W związku z powyższym ze wsparcia we wszystkich trzech mieszkaniach będzie mogło skorzystać 19 osób (10 kobiet i 9 mężczyzn).

3. Projekt pn. „Samodzielni - kompleksowy system wsparcia dziecka i rodziny w Szczecinie”

Projekt realizowany jest wspólnie przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie oraz Centrum Opieki nad Dzieckiem im. Konstantego Maciejewicza w Szczecinie w ramach działania 7.6 - Wsparcie rozwoju usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym.

Celem szczegółowym projektu jest zwiększenie dostępności usług społecznych w szczególności usług środowiskowych, opiekuńczych oraz usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej dla osób zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym. Natomiast celem głównym projektu jest rozwój i zwiększenie dostępności usług społecznych dla 821 mieszkańców miasta Szczecina.

W ramach projektu zaplanowano:

1. Rozszerzenie oferty wsparcia dziennego w 20 Placówkach Wsparcia Dziennego dla 320 dzieci i ich rodzin,
2. Rozwój pieczy zastępczej poprzez utworzenie i uruchomienie dwóch placówek opiekuńczo-wychowawczych dla 14 osób oraz doskonalenie 105 osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą,
3. Zapobieganie umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej poprzez wsparcie 140 rodzin w pełnieniu ról opiekuńczo-wychowawczych,
4. Wsparcie procesu usamodzielniania się 150 wychowanków pieczy instytucjonalnej i rodzinnej,

WZPS-3.431.7.2.2023.MK

5. Rozwój poradnictwa rodzinnego i specjalistycznego poprzez szkolenia i superwizje dla 120 pracowników instytucji wspierających rodziny.

Koszt projektu wyniósł 9 901 925,09 zł, w tym dofinansowanie z UE - 8 416 636,32 zł.

4. Projekt pn. „Ukraina Blżej Nas”

Przewidziany okres realizacji projektu zaplanowano na okres od 1 lipca 2022 r. do 31 grudnia 2023 r. Celem projektu jest złagodzenie skutków traumy wojennej, wsparcie psychologiczno-terapeutyczne związane z zespołem stresu pourazowego, podniesienie potencjału do adaptacji i życia w nowych warunkach poprzez ochronę i wsparcie interwencyjne osób przebywających na terenie Gminy Miasto Szczecin w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy.

Wsparciem projektu objęto ok. 500 osób przebywających na terenie Gminy Miasto Szczecin. Grupę docelową stanowią osoby, rodziny (w tym dzieci) - osoby uciekające przed wojną na Ukrainie, które przybywają w Polsce od 24 lutego 2022 r., i wpisują się w definicję osób zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym z powodu zdarzenia losowego lub sytuacji kryzysowej. Spośród 500 osób wsparciem objętych zostanie 25 osób z niepełnosprawnością (ruchową, słabosłyszące, niedowidzące).

Projekt realizowany jest przy ul. M. Skłodowskiej – Curie 4 w Szczecinie i w związku z tym budynek zostanie dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych, zostaną zlikwidowane bariery architektoniczne (montaż platformy przychodowej, dostosowanie toalety) oraz sale szkoleniowe zostaną wyposażone w specjalne urządzenia dla osób niewidomych, słabo słyszących (tj. pętla indukcyjna, powiększacze).

Główne potrzeby uczestników projektu wiążą się z zapewnieniem im ochrony oraz wsparcia psychologicznego, pomocy prawnej, w tym w legalizacji pobytu.

5. Korpus Wsparcia Seniorów

Głównym celem programu jest zapewnienie możliwości bezpiecznego funkcjonowania seniorów w ich miejscu zamieszkania. Program skierowany jest do osób powyżej 65 roku życia, mających problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na swój stan zdrowia.

W ramach Korpusu Wsparcia Seniora Gmina realizowała Moduł I oraz Moduł II.

Moduł I polegał na zapewnieniu wsparcia społecznego seniorom w wieku 65 lat i więcej poprzez: pomoc w robieniu zakupów, wizyty lekarskie, załatwianie spraw urzędowych. Ponadto seniorzy objęci zostali wsparciem psychologicznym.

Moduł II polegał przede wszystkim na zaopatrzeniu seniorów w „opaski życia”.

Dzięki „opiece na odległość” opiekunowie osób starszych mieszkający poza jego miejscem zamieszkania mieli poczucie zaopiekowania oraz kontroli parametrów życia i zdrowia seniora poprzez aplikację „na odległość”.

W ramach Modułu I w 2022 r. wsparciem objęto 149 seniorów. Natomiast w ramach Modułu II wsparciem objęto 216 seniorów i zakupiono 200 opasek bezpieczeństwa.

W 2023 r. kontynuowane są działania ww. programu.

6. Program „Aktywny Samorząd”

Realizatorem programu jest Gmina Miasto Szczecin jako samorząd powiatowy oraz Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie jako jednostka organizacyjna samorządu.

Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy społecznej w życiu społecznym i dostępie do edukacji. Natomiast celami szczegółowymi jest m. im. przygotowanie beneficjentów programu z zaburzeniami ruchu i percepcji wzrokowej do pełnienia różnych ról społecznych poprzez umożliwienie im włączenia się do tworzącego się społeczeństwa informacyjnego, przygotowanie beneficjentów do aktywizacji społecznej, zawodowej lub wsparcie w utrzymaniu zatrudnienia poprzez likwidację lub ograniczenie barier w poruszaniu się oraz barier transportowych, umożliwianie beneficjentom aktywizacji zawodowej poprzez zastosowanie elementów wspierających ich zatrudnienie oraz poprawa szans beneficjentów na rywalizację o zatrudnienie na otwartym rynku pracy poprzez podwyższanie kwalifikacji.

Realizacją programu zajmuje się Dział Pomocy Osobom z Niepełnosprawnością Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie. Program finansowany jest ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

7. Program „Pomoc obywatelom Ukrainy z Niepełnosprawnościami 2022”.

Celem programu było zapewnienie pomocy Obywatelom Ukrainy z niepełnosprawnością, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa.

Program realizowany był do 31 grudnia 2022 roku.

8. Program „Samodzielność - Aktywność - Mobilność (Dostępne Mieszkanie, Mieszkanie dla Absolwenta)”

Celem Programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” - Dostępne Mieszkanie - jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie mieszkania wolnego od barier architektonicznych, jako podstawy samodzielnego realizowania planów zawodowych i społecznych.

Dofinansowanie w ramach programu dotyczy przede wszystkim dopłaty do zakupu lub zamiany mieszkania pozbawionego barier architektonicznych, znajdującego się w lokalizacji umożliwiającej samodzielne opuszczenie budynku, aż do poziomu zero przed budynkiem.

Realizację program zaplanowano na lata 2022-2025.

Celem Programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” - Mieszkanie dla Absolwenta - jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności dla beneficjenta. Dofinansowanie dotyczy wszystkich kosztów wymienionych w umowie najmu ponoszonych przez beneficjenta.

Realizację program zaplanowano na lata 2022-2026.

9. Srebrny telefon dla Seniora

Srebrny telefon dla Seniora został uruchomiony pod koniec listopada 2014 r. Czynny jest przez całą dobę, a senior który dzwoni do Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie ma możliwość uzyskania potrzebnych mu informacji od przedstawicieli innych instytucji. Ideą systemu jest, aby senior, który dzwoni do Ośrodka, a ma pytania np. do Urzędu Miasta, Zarządu Budynków i Lokali Komunalnych, STBS czy innych instytucji mógł zostać bezpośrednio przełączony do nich w godzinach ich pracy. Ponadto Srebrny telefon dla Seniora został podłączony do numeru Sekcji Interwencji Kryzysowej MOPR.

10. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2023 r., poz. 100 ze zm.), realizuje zadania w zakresie rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych. Rehabilitacja skierowana jest zarówno do osób dorosłych jak i do dzieci i ma na celu umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestniczenie w życiu społecznym. W ramach rehabilitacji organizowane są m.in.: turnusy rehabilitacyjne, likwidacja barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się, zakup sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, organizacja sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych. Organizowane są również warsztaty terapii zajęciowej.

11. Obsługa komunikacyjna osób niepełnosprawnych

Uchwałą Nr XXII/580/08 Rady Miasta Szczecin z dnia 19 maja 2008 r. w sprawie zasad świadczenia usług przewozowych dla osób niepełnosprawnych oraz pobierania ich opłat przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej określono zasady zaspokojenia potrzeb komunikacyjnych niepełnosprawnym mieszkańcom Szczecina, którzy nie są w stanie korzystać z komunikacji. Do korzystania z usług przewozowych uprawnione są osoby niepełnosprawne zameldowane na terenie Miasta Szczecin, posiadające ważne orzeczenie o niepełnosprawności i ze względu na rodzaj niepełnosprawności nie mogące korzystać z przewozów wykonywanych pojazdami komunikacji miejskiej (poruszające się na wózkach inwalidzkich, ze zdiagnozowanym autyzmem, niewidome bez opiekuna).

Podjęta uchwała określa m.in. wysokość opłat za przewozy osoby niepełnosprawne. Do bezpłatnych przewozów natomiast uprawnione są dzieci i młodzież niepełnosprawna realizująca obowiązek szkolny, dowożona do i z placówek oświatowych najbliższych ich miejscu zamieszkania oraz opiekunowie towarzyszący osobom niepełnosprawnym, w przypadku gdy osoba niepełnosprawna wymaga opieki innej osoby.

Realizacją zadania zajmuje się Dział Pomocy Osobom Niepełnosprawnym - Sekcja Obsługi Komunikacyjnej Osób Niepełnosprawnych.

W 2023 r. Gmina Miasto Szczecin pozyskała środki z Funduszu Solidarnościowego i przystąpiła do realizacji 2 programów resortowych Ministra Rodziny i Polityki Społecznej: „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” i „Opieka Wytchnieniowa”.

Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”

Celem programu jest wsparcie osób z niepełnosprawnością oraz ich opiekunów w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym.

Wsparcie asystenta obejmuje m. in. pomoc w wykonywaniu czynności dnia codziennego, pomocy w załatwianiu spraw urzędowych, korzystaniu z miejsc kultury, dojazdach do placówek oświatowych, urzędów i instytucji.

Programem objęte zostały:

- dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji,
- osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

Koszty wydatkowane w ramach zawartej umowy wynoszą **1 646 420,00 złotych**.

Program „Opieka Wytchnieniowa”

Celem programu jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi lub osobami z niepełnosprawnością. Program kierowany jest do opiekunów dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności lub opiekunów osób dorosłych posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności lub do osób posiadających orzeczenie lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zgodnie z zapisami art. 5 oraz art. 62 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Usługi opieki wytchnieniowej mają na celu odciążenie członków rodzin lub opiekunów osób z niepełnosprawnościami poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. Dzięki tej pomocy osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki dysponować będą czasem, który mogą przeznaczyć na odpoczynek, relaks, osobisty rozwój czy załatwienie niezbędnych spraw.

Usługi opieki wytchnieniowej mogą być świadczone w formie pobytu w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością lub w formie pobytu całonocnego w innym wskazanym przez uczestnika miejscu, które spełnia wymagania dostępności i zostało zaakceptowane przez realizatora programu.

Koszty wydatkowane w ramach zawartej umowy wynoszą **550 320,00 złotych**.

(Akta kontroli str. 300-318)

Corocznie w okresie zimowym, tj. od dnia 1 listopada do 31 marca Dział Pomocy Osobom Bezdomnym przeprowadza akcję „Pogotowie Zimowe dla Osób Bezdomnych”.

Działania podejmowane w ramach akcji mają na celu zlokalizowanie koczowisk, w których przebywają osoby bezdomne, identyfikacja tych osób oraz ich wsparcie i pomoc.

WZPS-3.431.7.2.2023.MK

Ośrodek opracował plakat oraz ulotki informacyjne zawierające wszelkie, niezbędne informacje o tym jak zachować się w przypadku kontaktu z osobą bezdomną przebywającą np. na klatkach schodowych, przystankach autobusowych, dworcach i innych miejscach. Opracowane plakaty i ulotki przekazywane są i rozpowszechniane m. in. w spółdzielniach mieszkaniowych, STBS, ZBiLK, ZDiTM, PKP, PKS, urzędach i uczelniach.

Ponadto pracownicy Działu Pomocy Osobom Bezdomnym w ramach „Akcja Zima” wspólnie z przedstawicielami KMP, SM i schronisk dla bezdomnych monitorują pustostany, ogrody działkowe, opuszczone altany, bunkry i okolice węzłów ciepłowniczych. Informują osoby bezdomne m.in. o możliwości skorzystania ze schronisk wraz z podaniem ich adresów, oferują pomoc w formie gorącego posiłku czy w przypadku posiadania pieców – opału.

W ramach współpracy z zakładami karnymi w sytuacji zgłoszenia takiej potrzeby przez ZK w zakresie pomocy, Ośrodek informuje w jakim ośrodku i z jakich form pomocy osoba opuszczająca zakład karny może skorzystać, pracownicy sprawdzają sytuację rodzinną i mieszkaniową tych osób.

Poszczególne komórki Ośrodka współpracują z Aresztem Śledczym w Szczecinie przy ul. Kaszubskiej 28, uczestnicząc w spotkaniach informacyjnych z osadzonymi, zainteresowanymi zakresem usług świadczonych na rzecz osób opuszczających jednostkę penitencjarną oraz rodzin osób odbywających karę pozbawienia wolności. Spotkania odbywają się w Areszcie Śledczym, w których uczestniczą również przedstawiciele Kuratorów Sądowych oraz Powiatowego Urzędu Pracy w Szczecinie.

Ponadto Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie współpracuje z innymi aresztami oraz zakładami karnymi na terenie całej Polski, m.in. Zakładem Karnym w Gorzowie Wielkopolskim, Aresztem Śledczym w Szczecinie, Zakładem Karnym w Goleniowie, Zakładem Karnym w Nowogardzie, Zakładem Karnym w Stargardzie. Współpraca dotyczy głównie wskazania miejsca pobytu osobie opuszczającej zakład karny oraz jakiego wsparcia będzie taka osoba wymagała. Przed opuszczeniem zakładu karnego przez skazanego Ośrodek otrzymuje pisemną informację, kiedy skazany opuszcza placówkę i w jakim zakresie będzie wymagał pomocy.

Na terenie Gminy Miasto Szczecin funkcjonuje Spółdzielnia Socjalna „Meritum”. Spółdzielnia działa na rzecz reintegracji zawodowej i społecznej. W spółdzielni zatrudnionych jest 13 osób, które opuściły zakłady karne lub są zagrożone bezdomnością oraz 3 osoby długotrwale bezrobotne. Osoby, które opuściły zakłady karne oraz osoby bezdomne zamieszkują w czterech mieszkaniach readaptacyjnych prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie. Osoby przebywające w mieszkaniach zapewnione mają wsparcie socjalno-bytowe, roczną terapię indywidualną przeciw uzależnieniom, możliwość zwiększenia zdolności do powrotu na rynek pracy poprzez bezpłatne uczestnictwo w kursach zawodowych, szkoleniach, pracę. Powyższe działania mają na celu ograniczenie powrotu osobom opuszczającym zakłady karne oraz bezdomnym na drogę przestępczą, jak również do zmniejszenia ubóstwa i bezdomności.

Spółdzielnia podejmuje działania w kierunku odbudowania i podtrzymania u członków i pracowników umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej oraz pełnienia ról społecznych w miejscu pracy, zamieszkania lub pobytu, a także działania mające na celu odbudowanie i podtrzymanie zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy.

WZPS-3.431.7.2.2023.MK

Spółdzielnia Socjalna „Meritum” we współpracy z Gminą Miasto Szczecin zaangażowała się również w pomoc Obywatelom Ukrainy. W utworzonym Centrum Pomocy Szczecin Ukrainie oraz w innych punktach miasta prowadzi magazyny darów żywności i odzieży.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie, w celu stworzenia szerszego wachlarza udzielanej pomocy współpracuje z instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie Gminy Miasto Szczecin na rzecz osób i rodzin tego potrzebujących:

W zakresie pomocy osobom bezdomnym:

- Powiatowy Urząd Pracy,
- Powiatowy Zespół Orzekania o Niepełnosprawności,
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych,
- Straż Miejska,
- Szczecińskie Centrum Profilaktyki Uzależnień,
- Policja,
- Prokuratura,
- Zarząd Budynków i Lokali Komunalnych,
- Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego,
- kuratorzy sądowi,
- służba zdrowia,
- Centrum Socjalne Caritas Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej,
- Stowarzyszenie „Feniks”,
- Szczecińskie Stowarzyszenie „Złoty Wiek”,
- Polski Komitet Pomocy Społecznej,
- Polski Czerwony Krzyż,
- Fundacja realizacji i readaptacji społecznej TULIPAN,
- Siostry Misjonarki MIŁOŚĆ,
- Łaźnia PCK w Szczecinie - wsparcie osób w trudnej sytuacji życiowej wybranymi świadczeniami rzeczowymi w postaci oferowania nieodpłatnie artykułów żywnościowych, odzieży, artykułów higienicznych, możliwości kąpieli. Punkt socjalny zabezpiecza poza kąpielą, środki higieny osobistej (mydło, szampon, golarki, papier toaletowy, ręczniki itp.).

Pomoc w zakresie niezbędnego ubrania, obuwia, bielizny, itp. magazyny odzieżowe:

- Caritas Archidiecezji Szczecińsko Kamieńskiej pl. Matki Teresy z Kalkuty 5,
- PKPS Zachodniopomorski Zarząd Wojewódzki ul. Jagiellońska 18/2, Punkt Pomocy PKPS ul. Robotnicza 9U/1,
- PCK Zachodniopomorski Oddział Okręgowy Al. Wojska Polskiego 63.

Zapewnienie tymczasowego schronienia osobom bezdomnym na terenie gminy miasto Szczecin:

- Stowarzyszenie „Feniks”,
- Caritas Archidiecezji Szczecińsko - Kamieńskiej,
- Stowarzyszenie „Złoty Wiek”.

W zakresie pomocy osobom bezrobotnym:

- Powiatowy Urząd Pracy w Szczecinie,
- Zachodniopomorskie Centrum Rozwoju Gospodarczego Szczecińskie Centrum Przedsiębiorczości,
- Stowarzyszenie „SOS dla Rodziny”,
- Ochotniczy Hufiec Pracy,
- Agencja Pracy Tymczasowej ROKA,
- Spółdzielnia Socjalna MERITUM.

W zakresie pomocy rodzinom z dziećmi:

- żłobki, przedszkola, punkty przedszkolne, szkoły, uczelnie,
- Szczecińskie Centrum Świadczeń,
- Centrum Inicjatyw Rodzinnych,
- Centrum Opieki nad Dzieckiem,
- Sąd Rodzinny i Nieletnich,
- Prokuratura,
- kuratorzy sądowi,
- Policja,
- Straż Miejska,
- Centrum Psychologiczno-Pedagogiczne,
- placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- placówki wsparcia dziennego,
- Zarząd Budynków i Lokali Komunalnych,

WZPS-3.431.7.2.2023.MK

- Towarzystwo Budownictwa Społecznego,
- spółdzielnie mieszkaniowe,
- wspólnoty mieszkaniowe,
- Rady Osiedli,
- Placówki służby zdrowia (przychodnie, szpitale, jednostki ZOL),
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci,
- Zachodniopomorska Fundacja Pomocy Rodzinie „Tęcza Serc”,
- Polski Czerwony Krzyż,
- Polski Komitet Pomocy Społecznej,
- Caritas Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej,
- Stowarzyszenie SOS dla Rodziny,
- Stowarzyszenie Zrozumieć,
- Ośrodki Terapii Uzależnień od Alkoholu,
- Towarzystwo Rodzin i Przyjaciół Dzieci Powrót z „U”,
- Hospicjum im. Św. Jana Ewangelisty,
- Hospicjum dla Dzieci,
- Związek Harcerstwa Polskiego,
- Miejski Ośrodek Kultury,
- Fundacja Prawobrzeże,
- Stowarzyszenie Wiosna – Szlachetna Paczka,
- Klub Studencki SZAFa,
- Centra Integracji Społecznej.

W zakresie pomocy osobom starszym i niepełnosprawnym:

- Zakład Ubezpieczeń Społecznych,
- Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności,
- Zarząd Budynków i Lokali Komunalnych,
- Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego,
- domy pomocy społecznej,
- ośrodki wsparcia,
- służba zdrowia,
- Rady Osiedli,
- Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną „Koło” w Szczecinie,

WZPS-3.431.7.2.2023.MK

- Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej Ruchowo „Tęcza”,
- Zachodniopomorska Fundacja Pomocy Rodzinie „Tęcza Serc”,
- Zarząd Budynków i Lokali Komunalnych,
- Hospicjum im. Św. Jana Ewangelisty,
- Polski Komitet Pomocy Społecznej,
- Stowarzyszenie Rodzin Katolickich,
- Stowarzyszenie Prawy Brzeg Kultury,
- Caritas Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej.

Ponadto w ramach działań na rzecz społeczności lokalnej Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie współpracuje z:

Centrum Integracji Społecznej „SOS” - Ośrodek wraz z CIS wypracował wspólne zasady kierowania osób do uczestnictwa w zajęciach CIS oraz zgłaszania do ubezpieczenia zdrowotnego i opłacania składki za osoby realizujące indywidualny program zatrudnienia socjalnego.

Dom Kultury Słowianin – zorganizowano dla osób samotnych, bezdomnych i ubogich kolację wigilijną i śniadanie wielkanocne oraz wydawano paczki świąteczne.

Fundacja Kultury i Aktywności Lokalnej „Prawobrzeże” - Poradnia Terapeutyczna-Centrum Rozwoju - pomoc psychologiczna, psychoterapeutyczna dla rodzin, dla dzieci i młodzieży.

Caritas Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej - uzyskiwanie pomocy w zakresie zorganizowania paczek żywnościowych, produktów chemicznych, środków czystości w sytuacjach pilnych i kryzysowych dla osób tego potrzebujących.

Parafia Rzymskokatolicka p.w. Nawiedzenia NMP w Szczecinie - uzyskiwanie pomocy w zakresie zorganizowania paczek żywnościowych, produktów chemicznych, środków czystości w sytuacjach pilnych i kryzysowych dla osób tego potrzebujących.

Fundacja Tulipan - pomoc i wsparcie dla osób po opuszczeniu zakładów karnych.

Mi-Gracja, Centrum Integracji Kulturowej Aktywizacji Zawodowej Migrantów.

Centrum Informacyjne dla Cudzoziemców, Stowarzyszenie REFUGEES.

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej.

Bezpieczna Przystań, Centrum Usług Szkoleniowo-Doradczych „4C Centrum Ekonomii Społecznej” Sp. z o. o.

Zachodniopomorski Uniwersytet Ludowy.

WZPS-3.431.7.2.2023.MK

Centrum Usług-Szkoleniowo-Doradczych Jakub Szpon – w zakresie aktywizacji zawodowej (staże i szkolenia zawodowe dla osób bezrobotnych).

Polskie Towarzystwo do Walki z Kalectwem - współpraca w zakresie kierowania osób niepełnosprawnych do skorzystania z usługi asystenta osoby niepełnosprawnej oraz udziału w innych projektach kierowanych do osób niepełnosprawnych.

Fundacja Pomocy Chorym Na Zanik Mięśni - współpraca w zakresie kierowania osób do projektu „Zaopiekowani” – systemowe wzmacnianie potencjału opiekuńczego rodzin.

Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób Mniejszych Szans „Więź” - współpraca w zakresie kierowania na rehabilitację i terapię osób po przejściach kryzysów psychicznych oraz ich rodzin i opiekunów, przeprowadzanie warsztatów dla osób chorujących psychicznie.

Fundacja Małych Stópek- współpraca w zakresie wsparcia i wdrażania pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej, pomoc dla kobiet w ciąży, będących w trudnej sytuacji materialnej, organizowanie paczek dla małych dzieci.

Fundacja Dom Hospicyjny - Hospicjum św. Jana Ewangelisty - współpraca w zakresie utrzymania godności życia chorego, zapewnienie opieki, wypożyczanie niezbędnych sprzętów rehabilitacyjnych, organizowanie poradnictwa i wsparcia.

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci - współpraca w zakresie pomocy dzieciom, wspieranie rodzin w kryzysie, wspieranie rodziców w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Zachodniopomorski Oddział Towarzystwa Rodzin i Przyjaciół Dzieci Uzależnionych "Powrót z U" w Szczecinie, Poradnia Leczenia Uzależnień dla dzieci, dorosłych i ich rodzin - współpraca w zakresie skierowania osób, które mają problem z zażywaniem substancji psychoaktywnych, nadużywaniem alkoholu, zaburzeniami behawioralnymi na zajęcia terapeutyczno-warsztatowe, wsparcie dla rodziny ukierunkowana na pomoc w motywowaniu osoby uzależnionej do leczenia.

Stowarzyszenie Monar - współpraca w zakresie skierowania osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem do poradni leczenia uzależnień i punktów konsultacyjnych MONAR.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie uczestniczy w Programie Operacyjnym Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (POPŻ) finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

Dział Pomocy Osobom Bezdomnym wydał:

- w 2022 r. - 108 skierowań dla 112 osób do PKPS-u.
- w 2023 r. - 44 skierowania dla 46 osób do PKPS-u.

ROPR Prawobrzeże

Liczba skierowań w 2022 r. – 183 dla 339 osób, w tym:

- Caritas - 19 skierowań dla 41 osób,

WZPS-3.431.7.2.2023.MK

- Kościół Starokatolicki - 1 skierowanie dla 1 osoby,
- PKPS - 163 skierowań dla 297 osób.
- Liczba skierowań w 2023 r. – 32 dla 57 osób, w tym:
- Caritas - 6 skierowań dla 11 osób,
- PKPS - 26 skierowań dla 46 osób.

ROPR Zachód

- Liczba skierowań w 2022 r. – 409 dla 873 osób, w tym:
PKPS: 321 skierowań dla 702 osób,
Caritas: 88 skierowań dla 171 osób.
- Liczba skierowań w 2023 r. – 112 dla 173 osób, w tym:
PKPS - 21 skierowań dla 49 osób,
Caritas - 91 skierowań dla 124 osób.

ROPR Śródmieście

- Liczba skierowań w 2022r. - 767 skierowań dla 1586 osób w tym:
PKPS - 754 skierowań dla 1560 osób,
Caritas - 12 skierowań dla 22 osób.
Kościół Starokatolicki 1 skierowanie dla 4 osób.
- Liczba skierowań w 2023r.- 78 skierowań dla 113 osób w tym:
PKPS - 57 skierowań dla 78 osób,
Caritas - 19 skierowań dla 30 osób,
Kościół Starokatolicki - 2 skierowania dla 5 osób.

ROPR Północ

- w 2022 r. - wydało 571 skierowań dla 1057 osób w tym:
- PKPS – 562 skierowania dla 1044 osób,
- Kościół Starokatolicki - 9 skierowań dla 13 osób.
- Liczba skierowań w 2023 r. - 115 skierowań dla 174 osób w tym:
- PKPS – 113 skierowania dla 172 osób,
- Kościół Starokatolicki- 2 skierowania dla 2 osób.

Poradnictwo specjalistyczne dla mieszkańców miasta Szczecina realizowane jest przez Dział Pomocy Osobom Bezdomnym. Poradnictwo udzielane jest od poniedziałku do piątku w godzinach od 8:00 do 16:00 przy al. Bohaterów Warszawy 27 w Szczecinie oraz całodobowo przy ul. Sikorskiego 3 w Szczecinie. Zatrudnieni psychologowie, terapeuci, prawnicy oraz pracownicy socjalni zapewniają klientom profesjonalną pomoc w sytuacjach kryzysów losowych i rozwojowych, w rozwiązywaniu problemów osobistych, partnerskich, rodzinnych oraz wydarzeń traumatycznych.

WZPS-3.431.7.2.2023.MK

Do najczęściej podejmowanych przez pracowników działań należą:

- indywidualna terapia krótkoterminowa,
- konsultacje psychologiczne,
- rozmowy wspierające,
- poradnictwo rodzinne,
- terapia rodzinna,
- terapia dla par,
- pomoc pedagogiczna,
- interwencja w środowisku.

W okresie objętym kontrolą wsparciem w ramach poradnictwa specjalistycznego objęto 1685 osób.

Ponadto MOPR w Szczecinie prowadzi Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień i Przemocy w Rodzinie. Celem działalności Punktu Konsultacyjnego jest zdiagnozowanie problemów klienta w zakresie uzależnień i przemocy w rodzinie oraz zaplanowanie pomocy i udzielenie wsparcia dla osób i rodzin.

Do zadań Punktu Konsultacyjnego należy w szczególności:

- prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie,
- udzielanie osobom i rodzinom konsultacji oraz porad terapeutycznych, socjalnych i profilaktycznych w sprawach uzależnień i przemocy,
- motywowanie osób współuzależnionych do ewentualnego podjęcia psychoterapii w zakładach leczenia odwykowego,
- wspomaganie osób pijących ryzykownie i szkodliwie w podjęciu decyzji w sprawie zmiany szkodliwego wzoru picia,
- motywowanie osób uzależnionych od alkoholu do podjęcia leczenia odwykowego oraz psychoterapii w zakładach leczenia odwykowego,
- udzielanie wsparcia osobom po zakończonej psychoterapii poprzez rozmowy podtrzymujące lub udział w grupach wsparcia,
- inicjowanie interwencji w przypadku rozpoznania zjawiska przemocy w rodzinie poprzez udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,
- gromadzenie aktualnych informacji o miejscach pomocy oraz kompetencjach służb i instytucji z terenu gminy, zajmujących się systemową pomocą dla rodziny,
- współdziałanie z innymi podmiotami zajmującymi się rozwiązywaniem problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Punkt udziela wsparcia osobom doznającym przemocy domowej, dzieciom dotkniętym przemocą lub alkoholizmem rodziców, osobom uzależnionym, osobom współuzależnionym, osobom będącym w kryzysie.

WZPS-3.431.7.2.2023.MK

Ze względu na szeroki zakres działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie na terenie miasta Szczecina działa kilka punktów konsultacyjnych oraz ich filie:

1. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie – Punkt konsultacyjny ul. Bohaterów Warszawy27,
2. Rejon Prawobrzeże – filia Punktu Konsultacyjnego, siedziba ROPR ul. Struga 10/12,
3. Rejon Północ - filia Punktu Konsultacyjnego, ul. Strzałowska 9,
4. Rejon Zachód - filia Punktu Konsultacyjnego, siedziba ROPR ul. Abramowskiego 19,
5. Rejon Śródmieście - filia Punktu Konsultacyjnego, siedziba ROPR ul. Jagiellońska 62A.

W okresie objętym kontrolą udzielono łącznie 3632 porad.

Ponadto w MOPR w Szczecinie prowadzone jest poradnictwo w formie warsztatowej przez Dział Wsparcia Rodziny oraz poszczególne Rejonowe Ośrodki Pomocy Rodzinie (m.in. „Szkola dla rodziców”). Główną ideą prowadzonych od 2012 roku Warsztatów Psychoedukacyjnych jest kształtowanie więzi rodzinnych opartych na miłości, zrozumieniu i wzajemnym szacunku, autorefleksji uczestników nad postrzeganiem relacji z dzieckiem, partnerem. Ogólna tematyka spotkań dotyczyła świadomości własnych celów wychowania, poznania i rozumienia świata uczuć własnych oraz dziecka, umiejętności rozmawiania o uczuciach, umiejętności stawiania jasnych granic i wymagań, zachęcania dzieci do współpracy, rozwiązywania konfliktów, poszukiwania lepszych niż kara sposobów uczenia dziecka samodyscypliny, wspierania samodzielności dzieci, uwalniania ich od grania ról oraz wzmacniania ich poczucia własnej wartości przez pochwałę. Warsztaty prowadzone były z zastosowaniem technik socjoterapeutycznych w nurcie psychodynamicznym.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie współpracuje z Powiatowym Urzędem Pracy w Szczecinie w zakresie upowszechniania ofert pracodawców oraz informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach oraz realizowanych programach aktywizacyjnych.

Podejmowane działania dotyczą przede wszystkim:

- wywieszania na tablicach informacyjnych w Ośrodku ogłoszeń o wolnych miejscach pracy,
- przekazywaniu do urzędu pracy listy osób skierowanych do prac społecznie użytecznych,
- wykorzystywaniu informacji znajdujących się na stronie internetowej PUP dotyczących dostępnych ofert pracy i przedstawianie ich klientom Ośrodka,
- kontaktu telefonicznego z pracownikami PUP polegającego na bezpośredniej komunikacji i wymianie informacji, uzyskiwanie dodatkowych wyjaśnień dotyczących ofert pracy,
- przekazywaniu indywidualnych informacji klientom Ośrodka o dostępnych kursach i szkoleniach organizowanych przez PUP,

WZPS-3.431.7.2.2023.MK

- kierowaniu klientów do uczestnictwa w zajęciach prowadzonych przez centra Integracji Społecznych,
- motywowaniu klientów do kontaktu z doradcą zawodowym.

(Akta kontroli str. 99-487)

Ze względu na stan epidemii ogłoszony na terenie Rzeczypospolitej Polskiej (Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii – Dz.U. z 2020 r. poz. 491 ze zm.), zmianie uległa praca z klientem w Ośrodku.

W pierwszej kolejności podjęto działania zapobiegające panice wśród pracowników i klientów Ośrodka, następnie na bieżąco wypracowywano i wprowadzano nowe procedury, wynikające z kolejnych obostrzeń ogłaszanych przez instytucje rządowe i zaleceń wydawanych przez Wojewodę Zachodniopomorskiego. Priorytetem było zapewnienie ciągłości funkcjonowania Ośrodka i zapewnienia płynności wypłat zasiłków dla klientów i wynagrodzeń dla pracowników. Od początku pandemii Dyrektor MOPR w Szczecinie wydawał komunikaty i wytyczne dotyczące zasad pracy w poszczególnych komórkach organizacyjnych oraz obsługi interesantów, w tym zasad pracy w środowisku. Pracownicy Ośrodka zostali wyposażeni w środki ochrony osobistej, m.in. maseczki, przyłbice, rękawiczki jednorazowe, środki do dezynfekcji. Przeorganizowana stanowiska pracy w poszczególnych pokojach. W Ośrodku została wprowadzona praca w systemie zmianowym oraz praca zdalna. Komórki organizacyjne MOPR w Szczecinie pracowały według poniższych zasad:

1. Minimalizacja wizyt klientów w ośrodkach i działach poprzez:
 - wywieszenie komunikatu, m.in. o możliwości uzyskania informacji na temat funkcjonowania Ośrodka oraz skorzystania z form pomocy przez telefon,
 - skrócenie godzin otwarcia biura obsługi interesanta od 8.00 do 10.00,
 - wpuszczanie rotacyjnie klientów do biura obsługi interesantów – jedna osoba przy okienku.
2. Uruchomione zostały dwie specjalne linie telefoniczne do informowania mieszkańców miasta dotyczące funkcjonowania ośrodków, form pomocy itp.
3. Zalecono ograniczenie wizyt pracowników w środowiskach do absolutnego minimum. W sprawach osób samodzielnie poruszających się dopuszczono przeprowadzenie wywiadu środowiskowego z klientem w Ośrodku.
4. Zawieszono zajęcia w szkołach dla rodziców.
5. Zawieszono funkcjonowanie wszystkich filii Punktu Konsultacyjnego. Główny punkt przy al. Jana Pawła II 42 funkcjonował w trybie awaryjnym *od poniedziałku do czwartku w godzinach 16-19. Osobiste wizyty mogły się odbywać tylko po uzgodnieniu telefonicznym.*
6. Zawieszono spotkania grup roboczych w procedurze Niebieskiej Karty.
7. Szkolenia dla pracowników, klientów, uczestników projektów, rodzin zastępczych zostały przesunięte lub zawieszono.
8. Zawieszono wizyty pracowników socjalnych w szpitalach.
9. Usługi opiekuńcze bezwzględnie świadczone były osobom samotnym i wymagającym czasowej pielęgnacji czy wykonywania zabiegów higienicznych. W sytuacji gdy usługi opiekuńcze dotyczyły prac porządkowych lub zakupów,

- albo osoba objęta wsparciem miała rodzinę, usługi były w miarę możliwości ograniczane. Każda sytuacja była indywidualnie rozpatrywana.
10. Decyzje administracyjne w przypadku stałych klientów, których sytuacja była dobrze znana pracownikowi wydawano na dłuższy czas np. na okres 3 miesięcy.
 11. Asystenci rodziny telefonicznie monitorowali swoje środowiska. Wizyty przeprowadzane tylko w absolutnej konieczności.
 12. Ograniczono odwiedziny w mieszkaniach chronionych.
 13. Zalecono telefoniczny kontakt z rodzinami zastępczymi, przekazywanie bieżących zaleceń i rekomendacji.
 14. Wizyty pracowników socjalnych w schroniskach dla osób bezdomnych ograniczono do bezwzględniego minimum.
 15. Obowiązkiem przeprowadzenie wywiadu środowiskowego objęto tylko osoby bezdomne z ostatnim meldunkiem w Gminie Miasto Szczecin.
 16. Prowadzono codzienny monitoring wolnych miejsc w DPS na terenie Miasta Szczecin.
 17. Do Domów Pomocy Społecznej kierowano planowo i interwencyjne po uzgodnieniu z Dyrektorem MOPR.
 18. Poradnictwa psychologiczne udzielano telefonicznie.
 19. Realizacja interwencji w razie potrzeby po uzgodnieniu z kierownictwem.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 14 czerwca 2023 r. (Dz.U. z 2023r., poz. 1118) z dniem 1 lipca 2023 r. odwołano na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stan zagrożenia epidemicznego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.

(Akta kontroli str. 296-299)

W aktach kontroli znajdują się informacje Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Szczecinie oraz Dyrektora Wydziału Spraw Społecznych na temat organizacji pracy socjalnej, organizacji posiłków dla dzieci i dorosłych oraz innych działań Ośrodka na rzecz lokalnej społeczności.

(Akta kontroli str. 99-624)

Podsumowanie kontroli

Na podstawie zbadanej w trakcie kontroli dokumentacji ogólnej oraz spraw indywidualnych nie stwierdzono nieprawidłowości co do merytorycznej zasadności przyznawania poszczególnych rodzajów świadczeń. Rodziny spełniały kryterium dochodowe uprawniające do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej.

W trakcie czynności kontrolnych oraz w podsumowaniu kontroli wyjaśniono zagadnienia z zakresu kontroli, a także omówiono z Dyrektorem oraz audytorem wewnętrznym Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie ustalenia z kontroli, opisane w treści niniejszego protokołu.

W skontrolowanych sprawach z zakresu realizacji świadczeń w postaci zasiłków stałych, posiłków, świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności, zasiłków

WZPS-3.431.7.2.2023.MK

okresowych, zasiłków celowych bądź specjalnych zasiłków celowych, kierowania osób do środowiskowych domów samopomocy oraz przyznawania świadczeń w ramach specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, decyzjom administracyjnym nadano rygor natychmiastowej wykonalności ze względu na wyjątkowo ważny interes strony bez faktycznego uzasadnienia do zastosowania trybu wynikającego z art. 108 Kpa.

W kontrolowanym okresie Gmina Miasto Szczecin nie posiadała stosownej uchwały dotyczącej organizacji pochówku. Brak uchwały regulującej sposób sprawienia pochówku jest sprzeczny z art. 44 ustawy o pomocy społecznej zgodnie z którym sprawienie pogrzebu odbywa się w sposób ustalony przez gminę, zgodnie z wyznaniem zmarłego.

W wyniku poprzedniej kontroli kompleksowej przeprowadzonej w dniach 29-31 sierpnia 2016 r. oraz 1-9 września 2016. w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Szczecinie (Znak sprawy: K-S-1.431.1.20.2016.DW) działalność kontrolowanej jednostki oceniono pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości. Wydano następujące zalecenia pokontrolne:

1. Dalsze podejmowanie działań zmierzających do zatrudnienia pracowników socjalnych zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej – *zalecenie zostało zrealizowane*,
2. Przestrzeganie art. 106 a ust. 1 ustawy o pomocy społecznej w zakresie wstrzymywania wypłaty świadczeń – *zalecenie zostało zrealizowane*,
3. Dokonanie zwrotu dotacji w wysokości 20 805,48 zł wraz z odsetkami, w terminie 15 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego – *zalecenie zostało zrealizowane*,
4. Przestrzeganie zasad określonych w Uchwale Nr 221 Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 przy ustalaniu liczby dzieci i uczniów, którym zostanie udzielona pomoc w formie posiłku, bez wydania decyzji administracyjnej- *zalecenie zostało zrealizowane*,
5. Prawidłowe ustalanie odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi zgodnie z § 4 ust. 2 rozporządzenia w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych – *zalecenie zostało zrealizowane*,
6. Przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych w terminach określonych w aktualnie obowiązujących przepisach prawa – *zalecenie zostało zrealizowane*,
7. Prowadzenie postępowania w zakresie świadczeń z pomocy społecznej bez zbędnej zwłoki, zgodnie z art. 35 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego, z zachowaniem zasady określonej w art. 12 cyt. ustawy – *zalecenie zostało zrealizowane*,
8. Przestrzeganie § 8 ust. 3 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej w zakresie kierowania do domów pomocy społecznej osób na podstawie orzeczenia sądu – *zalecenie zostało zrealizowane*.

Nie wniesiono zastrzeżeń do sposobu realizacji zaleceń pokontrolnych.

WZPS-3.431.7.2.2023.MK

Zgodnie z § 16 pkt 2 ust. 5 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020, poz. 2285), protokół kontroli zawiera ocenę skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta. W związku z powyższym działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Szczecinie oceniono pozytywnie z uchybieniami.

Kontrolę odnotowano w Księżce kontroli Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Szczecinie pod pozycją nr 4/2023.

Przed podpisaniem protokołu kontroli, w ciągu 7 dni od daty otrzymania go do podpisu, kontrolowany może zgłosić zastrzeżenia na piśmie co do jego treści. Odmowa podpisania protokołu powinna być poprzedzona złożeniem pisemnych wyjaśnień przyczyn odmowy, co nie stanowi przeszkód do wszczęcia postępowania pokontrolnego.

Protokół sporządzono w dniu 4 grudnia 2023 r. w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze stron.

Właściwe podpisy na oryginale